

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

Majandusteaduskond

Ärikorralduse instituut

Getter Annette Oja

**COVID-19 MÕJU SPORDIETTEVÕTETE
FINANTSSEISUNDILE ETTEVÕTETE JALAJÄLG AS JA
MTÜ SK REVAL-SPORT NÄITEL**

Bakalaureusetöö

Õppekava Ärindus, peeriala Majandusarvestus digiajastul

Juhendaja: Ester Vahre, EMBA

Tallinn 2022

Deklareerin, et olen koostanud lõputöö iseseisvalt ja olen viidanud kõikidele töö koostamisel kasutatud teiste autorite töödele, olulistele seisukohtadele ja andmetele, ning ei ole esitanud sama tööd varasemalt ainepunktide saamiseks. Töö pikkuseks on 8430 sõna sissejuhatusest kuni kokkuvõtte lõpuni.

Getter Annette Oja

(allkiri, kuupäev)

Üliõpilase kood: 185766TABB

Üliõpilase e-posti aadress: getteroja@gmail.com

Juhendaja: Ester Vahtre, EMBA:

Töö vastab kehtivatele nõuetele

(allkiri, kuupäev)

SISUKORD

LÜHIKOKKUVÕTE.....	4
SISSEJUHATUS	5
1. COVID-19 MÕJU MAAILMA MAJANDUSELE JA SPORDITÖÖSTUSELE	7
1.1 Covid-19 pandeemia	7
1.2 Covid-19 mõju maailma majandusele	8
2. SPORDIETTEVÕTETE FINANTSSEISUNDI ANALÜÜS PERIOODIL 2018-2020	15
2.1 Ettevõtete ja bakalaureusetöö metoodika tutvustus	15
2.2 Horisontaalanalüüs	18
2.3 Vertikaalanalüüs	25
2.4 Suhtarvude analüüs	33
2.5 Järeldused ja ettepanekud	40
KOKKUVÕTE	43
SUMMARY	45
KASUTATUD ALLIKAD	48
LISAD.....	51
Lisa 1. MTÜ SK Reval-Sport bilansi horisontaalanalüüs	51
Lisa 2. Jalajälg AS bilansi horisontaalanalüüs	52
Lisa 3. MTÜ SK Reval-Sport kasumiaruande horisontaalanalüüs	53
Lisa 4. Jalajälg AS kasumiaruande horisontaalanalüüs	54
Lisa 5. MTÜ SK Reval-Sport bilansi vertikaalanalüüs	55
Lisa 6. Jalajälg AS bilansi vertikaalanalüüs	56
Lisa 7. MTÜ SK Reval-Sport kasumiaruande vertikaalanalüüs.....	57
Lisa 8. Jalajälg AS kasumiaruande vertikaalanalüüs.....	58
Lisa 9. Suhtarvude valemid	59
Lisa 10. Lihtlitsents	60

LÜHIKOKKUVÕTE

Bakalaureusetöö teema on valitud selleks, et uurida, kui suurt mõju osutas Covid-19 pandeemia meelelahutussektorile ning täpsemalt spordiettevõtetele. Lisaks on autoril otsene kokkupuude antud sektori tööga pandeemia ajal. Autor soovis ühendada töös oma õpitava eriala ning töökkogemuse.

Bakalaureusetöös on analüüsitud Jalajalg AS ja MTÜ SK Reval-Sport finantsseisundit Covid-19 pandeemia ajal. Analüüsitud on 2018-2020 aastate aastaaruandeid. Bakalaureusetöö eesmärk on anda hinnang, kui suurt mõju osutas koroonapandeemia ettevõtete finantsseisundile. Autor koostas bakalaureusetöös horisontaal-, vertikaal- ja suhtarvuanalüüsi.

Analüüsi tulemusena saab tuua välja järgmist:

Võrreldes eelnevate aastatega langesid mõlema ettevõtte finantsnäitajad oluliselt. Jalajalg AS-i kohustised suurenesid 2020. aastal drastiliselt seoses uue spordiklubi avamisega. MTÜ SK Reval-Spordil kohustisi juurde ei tulnud.

Kõige suuremad muutused Jalajalg AS-is toimusid pikaajaliste kohustiste osas, millest saab järeldada, et ettevõtte on üsna palju oma varast finantseerinud võõrkapitaliga ning panustanud investeerimistegevusse. Omakapitali osas oli 2020. aastal näha stabiilsust. Reval-Spordi kõige suuremad muutused toimusid pikaajaliste kohustiste vähenemises. Antud ettevõtte puhul oli väga positiivne, et neil ei olnud suuri kohustisi, mis aitas neil pandeemiaga paremini toime tulla.

Ettevõtete tasuvusnäitajad langesid 2020. aastal mõlemal ettevõttel väga madalale või olid negatiivsed. Jalajalg AS-i finantstulemuseks oli 2020. aastal kahjum ning Reval-Spordil oli puhaskasum väga madal.

Autor jõudis järeldusele, et Covid-19 pandeemia mõjus mõlema ettevõtte finantsseisundile väga raskelt, kuid vaatamata sellele on mõlemad ettevõtted suutnud sellega toime tulla ning säilitanud oma toimivuse.

Võttesõnad: covid-19, finantsanalüüs, finantssuhtarvud

SISSEJUHATUS

Aastal 2020 alanud ülemaailme koroonapandeemia on raskelt mõjunud riikide majandusele ning kõigutanud ettevõtete jätkusuutlikkust. Eriti suurt mõju on kriis avaldanud just meelelahutussektorile. Lähtudes sellest ning autori otsesest kokkupuutest meelelahutussektori raskustega, otsustati bakalaureusetöö raames uurida epideemia mõju just meelelahutusvaldkonnas tegutsevatele ettevõtetele, et saada teavet ettevõtete finantsedu, tugevuste, nõrkuste ning maksevõime kohta. Uurimisprobleemiks on hinnata koroonapandeemia mõju MTÜ SK Reval-Spordi ja Jalajälg AS-i (ettevõtte nimi on juhtkonna soovil muudetud) finantsnäitajatele, kasutades finantsanalüüsi meetodeid. See võimaldab avada ettevõtte finantsseisu ning teha järeldusi ja ettepanekuid parendamiseks. Igapäevases majanduses on ettevõtete finantsanalüüs väga suure tähtsusega kuna sellest sõltub tulevikuotsuste kvaliteet, samuti pakub finantsaruannetest saadav info huvi ka ettevõtte omanikele, juhtkonnale, investoritele ja ka laenuandjatele.

Bakalaureusetöö teema on aktuaalne, sest taolist ülemaailmset pandeemiat, kus suletakse riik, keskused, klubid ning rakendatakse teisi meetodeid, et haiguse levikut peatada, ei ole varem olnud.

MTÜ SK Reval-Sport on spordiettevõtte, mis alustas oma tööd 1991. aastal. Tegemist on Tallinna suurima spordiklubiga, kus on võimalik treenida nii males, atleetvõimlemises, käsipallis, rühmatreeningutes, jõusaalis kui ka lihtsalt spaad külastada. Spordiklubiga samas majas asuvad ka hotell ja kohvik Braavo, mida haldab samuti Reval-Sport. Klubi teeb eriliseks fakt, et tegemist on pereettevõttega.

Jalajälg AS alustas oma tööd 2008. aastal. Tegemist on Eestis suurima spordiklubide ketiga. Spordikett keskendub põhiliselt rühma- ning jõusaalitreeningutele ning Tallinnas on kolmes klubis ka spaa külastamise võimalus.

Bakalaureusetöö eesmärk on anda hinnang, kuidas on Covid-19 kriis mõjutanud MTÜ SK Reval-Sport ja Jalajälg AS finantsseisudit ja -tulemusi.

Töö eesmärgi saavutamiseks püstitas autor järgmised uurimisülesanded:

- Anda ülevaade Covid-19 olemusest ja mõjust üldiselt maailma majandusele ning spordiettevõtetele.
- Teostada valitud ettevõtete finantsanalüüs 2018-2020. aastate raamatupidamisaruannete põhjal.
- Finantsanalüüs tulemuste põhjal teha järeldusi Covid-19 kriisi mõjust ettevõtete finantsseisundile.
- Anda hinnang uuritavate ettevõtete tegevusele pandeemia ajal ning teha omapoolseid parendusettepanekuid.

Bakalaureusetöö koosneb kahest peatükist. Esimeses peatükis antakse ülevaade sellest, mis on Covid-19 pandeemia ning milline on Covid-19 mõju maailma majandusele. Esimese peatüki alajaotistes kirjeldatakse ka Hiina roll pandeemias, covid-19 mõju maailmamajandusele ja tööpuudusele. Samuti antakse lühiülevaade Covid-19 mõju sporditööstusele ning spordiettevõtetele Eestis. Teises osas teostatakse MTÜ SK Reval-Sport ja Jalajälg AS finantsanalüüs 2018-2020. aasta raamatupidamisaruannete põhjal, võrreldakse analüüsi tulemusi omavahel konkureerivate ettevõtete vahel, antakse hinnang ettevõtete tegevusele ning esitatakse järeldusi ja ettepanekuid.

Andmete töötlemiseks kasutatakse kvantitatiivset meetodit, teostatakse ettevõtete finantsaruannete põhjal horisontaal- ja vertikaalanalüüs, kus võrreldakse bilansi aktiva- ja passiva ning kasumiaruannete näitajate dünaamikat ning struktuuri aastate kaupa. Lisaks teostatakse suhtarvu analüüs likviidsus-, toimimis- ja rentaablussuhtarvude osas. Viimane võimaldab leida seoseid erinevate finantsnäitajate vahel ja võrrelda eelnevaid perioode, et teada saada ettevõtete finantsseisund ning hinnata, kuidas Covid-19 pandeemia sellele mõjunud on.

Peamiste teoreetiliste allikatena on autor kasutanud Covid-19 kohta kirjutanud teadusartikleid ja finantsanalüüsi kohaseid teoseid.

1. COVID-19 MÕJU MAAILMA MAJANDUSELE JA SPORDITÖÖSTUSELE

Antud peatükk annab ülevaate Covid-19 haigusest, pandeemiast ning uurib, millist mõju Covid-19 pandeemia maailmamajandusele osutas. Peatüki alajaotises kirjeldatakse ka Hiina rolli maailmamajanduses ning Covid-19 pandeemia mõju tööpuudusele ning spordiettevõtetele.

1.1 Covid-19 pandeemia

Ägeda raskekujulise respiratoorse sündroomiga koroonaviirus 2 ehk SARS-CoV-2 hakkas levima inimeste seas alates 2019. aasta oktoobrist. Tegemist on RNA-viirusega, mis põhjustab inimestel Covid-19 haigust.

2019. – 2020. aasta pandeemia ajal kinnitati, et viirus levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu ning peamiselt lähedasel kontaktil. Teine levimisviis on kokkupuude viirusega saastunud pindadel. Seni on teada, et SARS-CoV-2 säilib toatemperatuuril saastunud pindadel kuni 3 päeva. (Pasquini 2020)

Esimesed SARS-Cov-2 viirusega nakatunud tuvastati 2019. aastal Hiinas Wuhanis. Maailma terviseorganisatsiooni (World Health Organisation (WHO)) arvates kandus SARS-Cov-2 tõenäoliselt inimestele üle nahkhiirtelt, kuid mitmed erinevused näitavad, et viirusel oli tõenäoliselt siiani tuvastamata vaheperemees. (*Ibid.*)

Covid-19 sümptomid on mittespetsiifilised ja nende raskusaste võib olla inimeseti väga erinev. Haigus võib kulgeda ilma tunnusteta kuid võib esineda ka raske kopsupõletik. Riskirühma kuuluvate inimeste puhul võib halvimal juhul lõppeda haigus ka surmaga. Riskirühma kuuluvad kõik inimesed vanuses ≥ 80 ning nooremad, kellel on haigused või seisundid, mille tõttu nad on haiguse suhtes kõrge riskiga. (COVID-19 riskirühma vaksineerimine... 2021)

Covid-19 sümptomite alla kuuluvad - peavalu, palavik, haistmismeele kadu, ninakinnisus, köha, väsimus, lihasvalu, nohu, maitsemeelte kadu, kurguvalu, hingamisraskused, valu rindkeres, häired kõnes ja liigutustes.

On teada, et koroonaviirus on gripist nakkavam ning viirusesse nakatumise korral on kõrgeim oht haigestuda inimestel, kes on vanemad kui 60, kellel on nõrgenenud immuunsüsteem ja/või kroonilised haigused. Iga kaasnev haigus võib tõsta haigestumise riski. Covid-19 suremus on erinev regiooniti ning sõltub vanusest ja kaasnevatest haigustest. (Mis on koroonaviiruse haigus... 2021)

Esimesi Covid-19 vastaseid vaktsiine hakati kasutama 2020. aasta detsembri lõpus ning 27.03.2022 seisuga on Eestis vaksineerimiskuuri läbinud 842 638 inimest sealhulgas 1 tõhustusdoosi saanud 443 100 ning 2 tõhustusdoosi saanud 13 101. Eestis on surnud 2439 koroonaviirusega nakatunud inimest. (Koroonaviiruse andmestik... 2022)

2022. aasta alguseks oli aga Covid-19 omikron tüvi arenenud nii palju, et vaktsiinid ei ole enam piisavalt tõhusad ning haigestuvad ka Covid-19 vaktsiinikuuri läbinud kui ka haiguse läbi põdenud inimesed.

1.2 Covid-19 mõju maailma majandusele

Kui maailm Covid-19st 31.12.2019 esimest korda kuulis, ei osanud keegi arvata, milliseid muutusi üle kogu maailma see viirus endaga kaasa toob.

2020. aasta 11. märtsil kuulutas Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) Covid-19-ne pandeemiaks, üle 3 miljoni nakatunu ning 207 973 surmaga. Tegemist ei ole mitte ainult tervisekriisiga vaid antud pandeemia on mõjutanud ka maailma majandust. (Pak *et al.* 2020)

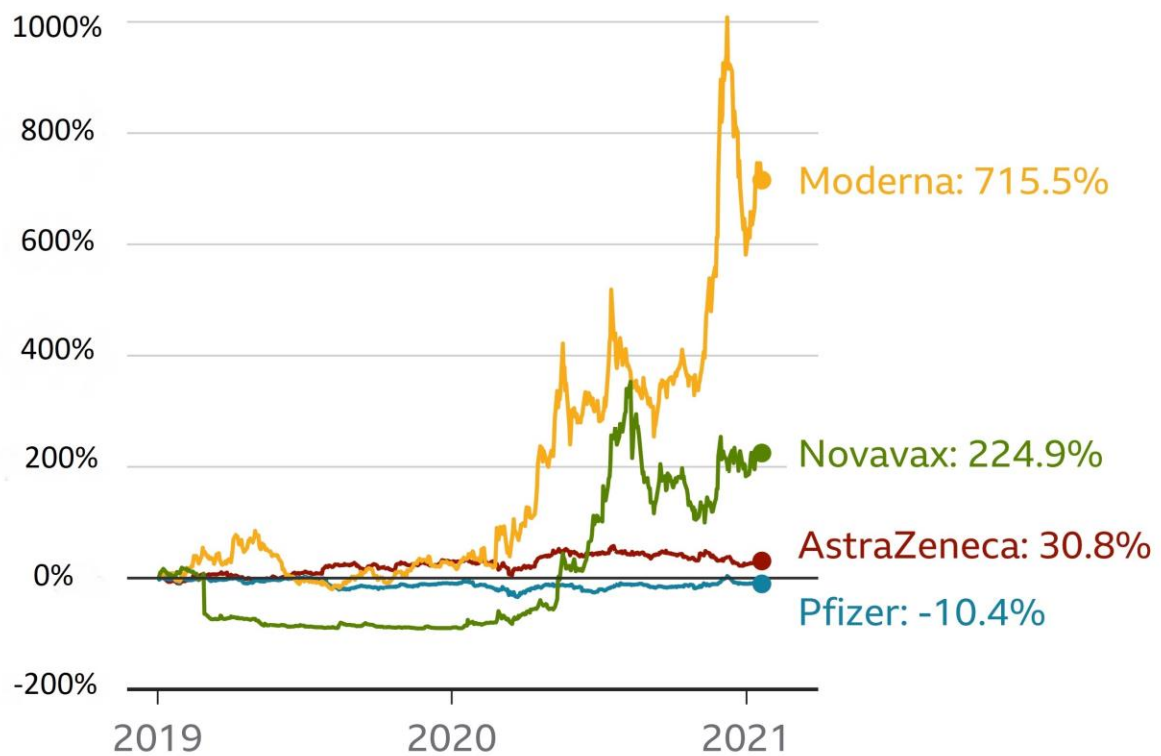
Covid-19 pandeemia ei ole võrreldav ühegi teise globaalse kriisiga kuna seekord on lisandunud väga palju uusi väljakutseid: (Fernandes 2020)

- See ei keskendu madala või keskmise sissetulekuga riikidele
- Intressimäärad on ajalooliselt madalad
- Maailm on palju integreeritum
- Antud kriis avaldab väga suurt mõju kogu maailma tarneahelale

- Kriisi tõttu toimub nii nõudluse kui ka pakkumise hävimine samaaegselt

Eelnevalt mainitud faktoreid saab siduda äriliste sündmustega ning selle pandeemia mõju said tunda kõik riigid. Autode tootjad nagu Volkswagen ja Ferrari peatasid tootmise kogu Euroopas, edasi lükati ka Tokyo olümpiamängud, samuti jäeti ära kõik suuremad messid, peod, kontserdid ja muud spordiüritused. Kuna reisimine oli kas raskendatud või keelatud, siis olid ka lennufirmad sunnitud oma töötajaid palgata puhkusele saatma või koondama. 2020 aasta aprilli seisuga oli koroonaviiruse tõttu USA-s tööst ilma jäänud 10 miljonit inimest. (*Ibid.*)

Covid-19 tõi endaga kaasa ka nõ kullasoone. Ettevõtted, kes tegelesid antud viiruse vastase vaktsiini tootmisega, nägid enamasti suurt aktsiahinna juurdekasvu.

Joonis 1. Ravimifirmade aktsia väärtuste muutus protsentides
Allikas: (Jones *et al.* 2021)

Jälgides Moderna aktsiahinna kasvu - ei tohiks lasta ennast petta 715%-se kasvuga, kuna tegemist on suhteliselt värske ettevõttega kes alustas tegevust alles aastal 2010. Võrdluseks saab tuua ravimifirma Pfizer, kes on turul toimetanud juba aastast 1849 ning on osa ka S&P 500 aktsia paketist. (*Ibid.*)

Hiina roll pandeemias

Hiina moodustab maailma majandusest üle 16%, mis tähendab, et iga muutus Hiina majandustegevuses annab tugevalt tunda kogu maailma turgudel kõikides sektorites. Kuna tegemist on hetkel maailma kõige suurema import- eksportijaga, on Hiina paljudes tööstusharudes peamine tarnija. See aga tähendab, et pandeemia tagajärjel ja tootmise ning tarne probleemide tõttu on väga paljud ettevõtted sellest mõjutatud. Esimesed, kes 2020 aasta alguses tunnistasid, et pandeemia on neid raskelt mõjutanud olid Apple ja Nike. Lisaks on alates 2014 aastast Hiina olnud suurim rahvusvahelise turismi lähteriik, mis omakorda tähendab, et paljude riikide eksport sõltub oluliselt Hiina tarbijatest. Kuna Covid-19 pandeemia ajal olid pea kõik riigid suletud, oli turism praktiliselt välja surnud ning selle tõttu olid mõjutatud ka paljud välisriigid. (Fernandes 2020)

Kuna Hiinas algas pandeemia umbes kolm kuud varem kui ülejäänud maailmas, oli nende majandus juba mõjutatud ning kui kogu maailma lukku läks, oli Hiinas kõige suurem laine juba üle käinud, kuid koroonaviirusest toibumine võttis veel kaua aega. (*Ibid.*, 2)

Majanduse langus

2020. aasta esimeses kvartalis avaldatud andmed näitasid, et maailma tööstustoodang langes kahe esimese kuuga enam kui 13,5%, enne pandeemiat oli ennustatud hoopis 1,5% kasvu. Samuti langesid investeeringud põhivaradesse 25%, kuigi analüütikud ennustasid 2,8% kasvu. (*Ibid.*, 13-14)

Rahvusvahelise Valuutafondi 2021. aasta oktoobris koostatud aruande kohaselt langes maailma majanduskasv 2020. aastal ligikaudu -3,2%-ni. 2021. aastaks prognoositi majanduskasvu taastumist 5,9%-le ja 2022. aastal 4,9%-le. (Jackson *et al.* 2021)

Rahvusvaheliste Arvelduste Pank (BIS) kirjeldas pandeemiat globaalsena ning olukorrana, mis on oma olemuselt ületanud 2008.-2009. aasta finantskriisi. Kuna arenguriikides on madalama sissetuleku ja suurema tarnepuuduse tõttu juurdepääs vaktsiinidele palju madalam kui arenenud riikides prognoositakse ka maailmamaajanduse taastumist erineva kiirusega tulenevalt geograafilisest asukohast. (*Ibid.*)

2021. aasta oktoobri lõpuks olid mitmed peamised majandus- ja finantsnäitajad pandeemiaga seotud majanduslangusest taastunud. Finantsturuindeksid toibusid suures osas 2020. aasta märtsis ja aprillis kogetud kaotustest, rahvusvahelised naftahinnad ületasid pandeemiaeelse

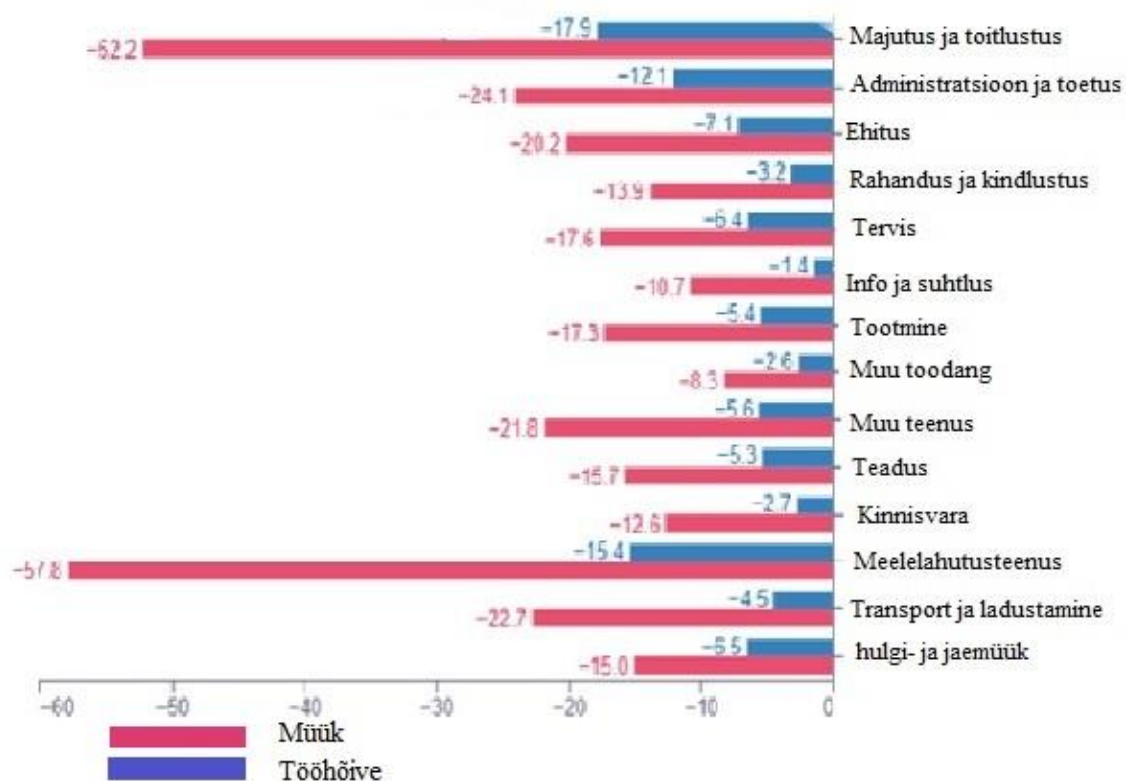
taseme, dollari kallinemise surve oli leevenenud ja tööturud näisid stabiliseeruvat. 2021. aasta sügisest näisid USA ja Euroopa tarbijad olevat pandeemiapiirangutega kohanenud, tuginedes oma tarbimistegevuse jätkamiseks isiklikele säästudele, laenudele ja töötushüvitistele. Isiklikud tarbimiskulutused viiruse leviku ja osaliste ettevõtete sulgemisega üldiselt kasvasid. Kodumajapidamiste suurenenud kulutused suurendasid nõudlust paljude toodete, sealhulgas eluaseme, toidu ja energia ning uute ja kasutatud autode õi veoautode järgi, mida omakorda piiras tarnepuudus ning tõusvad tarbija- ja tootjahinnad. (*Ibid.*)

Tööpuudus

Pandeemiaga kaasa tulnud üks suurimaid probleeme, millega siiani tegeletakse oli tööpuudus. Töökohtade arv vähenes viirusega kaasnenud piirangute tagajärjel. Paljud ettevõtted olid sunnitud majanduslikeel põhjustel tegema kärpeid oma eelarves, mis tähendas ka töötajate koondamist, paljud ettevõtted pandi kinni piirangute tagajärjel ning töötajad saadeti sundpuhkusele või koondati. Samuti oli ka palju väikeettevõtteid, kes olid sunnitud oma ukсед täielikult sulgema majandusliku reservi puuduse tõttu. (Anayi *et al.* 2021)

Joonis 2 näitab otsustajate paneeli (DMP) uuringu hinnangulist mõju müügile ja tööhõivele pandeemia esimesel aastal. Tegemist on Suurbritannias tehtud uuringuga. Kõikide sektorite ettevõtted teatasid müügitulude suurest vähenemisest, mis oli meeelahutusteenuste osas ligi 60%. Teised sektorid, mis teatasid suurest langusest, olid majutus ja toit, haldus- ja tugiteenused ning transport ja ladustamine. (*Ibid.*)

Väiksemaid mõjusid oli oodata muus tootmises (põllumajandus, kaevandamine ja kommunaalmajandus) ning info ja side valdkonnas – neid kõiki mõjutasid sulgemised ja muud piirangud vähemal määral. (*Ibid.*)

Joonis 2. Covid-19 eeldatav mõju müügituludele ja tööhõivele 2020-2021 (protsentides)
 Allikas: (Lena et al. 2021)

Covid-19 mõju sporditööstusele

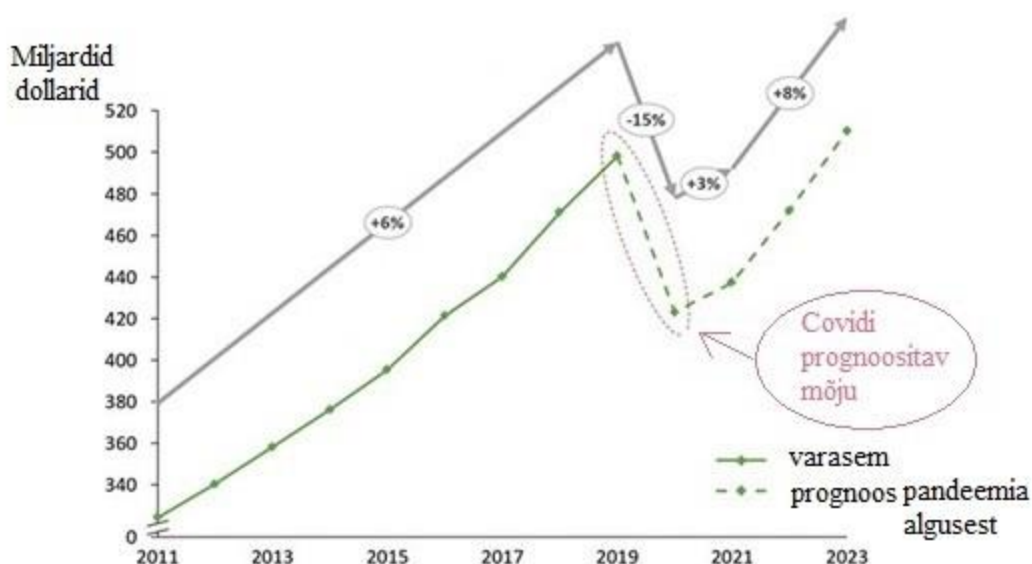
Sport omab väga suurt rolli maailma majanduslikus ja sotsiaalses arengus. Pandeemiast tulenevalt olid 2020. ja 2021. aastal ettevõtted, koolid ja üldine ühiskondlik elu suletud, mille tõttu oli samuti häiritud ka sport ja kehaline aktiivsus. Sportlaste ja nendega seotud inimeste tervise kaitseks jäeti ära või lükati edasi enamik suuri spordiüritusi rahvusvahelisel, riiklikul ja piirkondlikul tasandil. (The impact of COVID-19... 2020)

Covid-19 tõttu olid globaalselt ohus miljonid töökohad, mitte ainult spordiprofessionaalide jaoks vaid ka nendega seotud jaemüügi- ja sporditeenuste sektorites, mis on seotud spordiliigade ja sündmustega, sealhulgas reisimine, turism, infrastruktuur, transport jne. Samuti olid surve all professionaalsed sportlased, kes pidid oma treeningute ajakavasid muutma ning püüdma kodus vormis püsida. (*Ibid.*)

Covid-19 ülemaailmne puhang tõi kaasa jõusaalide, staadionite, basseinate, tantsu- ja spordistuudiate, füsioteraapiakeskuste, parkide, väljõusaalide ja mänguväljakute sulgemise.

Selle tõttu ei saanud inimesed väljaspool kodu aktiivselt osaleda oma tavapäraistes individuaalsetes või rühmatreeningutes. Nagu ikka, kiputakse sellistes tingimustes olema vähem aktiivsed, kujuneb välja pikem ekraaniaeg, ebaregulaarne unerežiim ja halvem toitumine. (*Ibid.*)

Spordiklubide sulgemise tagajärjel hakati rohkem tähelepanu pöörama virtuaalsele ja välisõhus treenimisele. Tekkisid uued ärimudelid, hakati looma online treeningutele kodulehekülgi. Väga paljud ettevõtted suurendasid eriolukorra ajal oma digitaalset võimekust, suurendasid oma sotsiaalmeediat ja tegid koostööd üksteisega, et püsida nõ pinnal ja ajakohasena. (Skinner, Smith 2021)

Joonis 3. Ülemaailmse sporditööstuse hinnanguline turu suurus

Allikas: (The sports industry... 2021)

Laiemat sporditurgu on Covid-19 pandeemia tugevalt mõjutanud. Enne pandeemia algust oli Sporditööstuse globaalne väärtus hinnanguliselt 756 miljardit USA dollarit aastas. 2020. aastal kukkus see näitaja 388,3 miljardi USA dollarini ning 2021. aastaks tõusis 440,77 miljardini. Sporditurg langes 2020. aastal spordiklubide sulgemise ja sotsiaalse distantseerumise meetmete tõttu umbes 15%. Siiski näivad antud raskused olema lühiajalised, kuna tööstus peaks uuesti kasvama hakkama. Hinnanguliselt oli 2021. aasta kasvuprotsent 3% ning aastaks 2023 prognoositakse spordivaldkonnas majanduskasvu 8%. (*Ibid.*)

Eestis kehtestati eriolukord 12.03.2020, mis tähendas ka spordiklubide sulgemist. Lisaks keelati ära spordivõistlused ning see otsus kestis esialgu kuni 1. maini. See tähendas klubidele töötajate koondamist ning kogu tegevuse peatamist. Paljud klubid hakkasid kasutama alternatiivseid meetodeid nagu online treeningud. Klubid taasavati 18.05.2020. Spordiklubid ja spaad taassuleti perioodil 28.12.2020-17.01.2021. Spordiklubide jaoks oli tegemist keerulise perioodiga, sest sissetulek vähenes 100% kuid üüri, kommunaalmaksud ja seadmete liisingute ning muude teenuste eest tuli siiski tasuda. Maksepuhkuste andmine ja erikokkulepete sõlmimine sõltus klubide lepingupartnerite vastutulekust. Klubide paljude rühma- ja personaaltreenerite sissetulek peatus samuti täielikult kuna nemad osutavad teenuseid töövõtu- või käsunduslepingu alusel, millele töötukassa 70% töötasu hüvitamine ei laienenud. (Metsla *et al.* 2020)

2. SPORDIETTEVÕTETE FINANTSSEISUNDI ANALÜÜS PERIOODIL 2018-2020

Antud peatükk keskendub kahe ettevõtte finantsseisundile. Peatükis analüüsitakse ettevõtete majandusaasta aruandeid ning sooritatakse horisontaal-, vertikaal- ja suhtarvuanalüüs.

Bakalaureusetöös kasutatavad ettevõtted on mõlemad spordiettevõtted. Nii Reval-Sport kui ka Jalajalg on mõlemad nii jõusaali, rühmatreeningute kui ka spaa teenuseid pakkuvad firmad. Ettevõtete erinevus seisneb nende suuruses. Ettevõtte Jalajalg AS nimi on töös muudetud juhtkonna soovil.

2.1 Ettevõtete ja bakalaureusetöö metoodika tutvustus

Jalajalg AS

Jalajalg AS alustas oma tööd 2008. aastal, kui avati oma esimene fitness klubi Tallinnas. Jalajalg on tänaseks kasvanud Eesti suurimaks spordiklubide ketiks, omades 2021. aasta seisuga 20 klubi üle Eesti. Aastal 2014 laienes ettevõtte ka Läti turule ning 2020. aasta jaanuaris omandati ka Leedus suuruselt teine spordiklubide kett.

Jalajalg AS-i klubides toimub üle 4500 rühmatreeningu kuus ning liikmed saavad valida 85 erineva stiili vahel, et leida endale just see õige stiil. Klubides töötab üle Eesti rohkem kui 80 personaaltreenerit ning veelgi rohkem rühmatreenereid.

Jalajalg AS on üles ehitatud nii, et kliendid ei kasutaks mitte ühekordseid pääsmeid, vaid liituvad klubiga kuutasu põhiselt. Tegemist on tähtajatu lepinguga, mille võib klient igal ajal ära lõpetada. Olenevalt lepingust annab Jalajalg AS-ha liitumine võimaluse küllastada kõiki klubisid üle Eesti ilma lisatasuta.

Kuigi Jalajalg AS on Baltimaade suurim sportiettevõtte, omades kokku üle 50 klubi, keskendub antud bakalaureusetöö autor ainult Tallinnas asuvatele viieteistkümnele klubile.

Tallinnas pakuvad ujumis- ja spaa võimalusi kõigest kolm klubi. Teised klubid on kõik ainult jõusaalile ja rühmatreeningutele suunatud.

Spordiklubi Reval-Sport

Reval-Spordi ajalugu ulatub aastasse 1986, kui pandi alus spordiklubile, otsustati, et Vanalinna Elamute Eksploatsiooni hoone kompleksi võiks lisanduda ka spordisaal, mis oli enne kõike piirkonna lastele ja EEV-i töötajatele. Spordiklubi sai oma praeguse nime Reval-Sport 1990. aastal. Spordiklubis toimus treeninguid korraka paljudel erinevatel spordialadel: kulturism ja fitness, male, atleetvõimlemine, käsipall ning rühmatreeningute nime all on käinud klubist läbi ka palju teisi treeningstiile. Peale kolimisi ja ruumide suurendamist sai ka 2013. aastal valmis Spordiklubi veekeskus. (Partasjuk 2016)

Tänaseks on tegemist on Tallinna suurima spordiklubiga, kus on üheksa treeningusaali koos avara, kahe korruselise jõusaaliga. Veekeskuses on kokku 10 erinevat basseini koos seitsme lõõgastava saunaga. Lisaks on Reval-Spordiga samas majas kohvik Braavo, kes toitlustab erinevaid toimuvaid lastelaagreid, spaa ning spordiklubi külastajaid. Samuti asub majas ka hotell, mida omab ja haldab samuti Reval-Sport.

Vanalinnas asuvas klubis saab osaleda rohkem kui 50 erinevas rühmatreeningus, alustades postitantsust ja lõpetades vesiaeroobikaga. Klubis pakutakse treeninguid ka väiksematele – beebidele pakutakse beebide ujumist, suurtematele laste ujumiskursusi ning aastast 2021 lisati ka noortele jõusaali ning poksitreeningud. Lisaks on igal liikmel oma tugitreener, kelle poole igal ajal pöörduda saab. Klubis töötab 9 personaaltreenerit ning üle 30 rühmatreeneri.

Nagu Jalajalg, on ka Reval-Sport üles ehitatud selliseks, et inimesed klubi liikmeteks hakkaksid. Erinev on aga see, et igal kliendil on oma tugitreener, kes aitab neil leida sobiva treeningstiili, suunab toitumist ning toetab kliente igal ajal. Lisaks on Reval-Spordi puhul tegemist üldjuhul kas kuukaardi või aastase lepinguga, mille saab lõpetada kahe kuuse ette teatamisega.

Spordiklubi Reval-Sport suur eripära seisneb ka selle meeskonnas, nimelt on tegemist pere ettevõttega, kus isa on juhataja, ema finantsjuht ning tütar ja poeg on vastavalt müügi- ja turundusjuht ning haldusjuht.

Selleks, et tõlgendada ettevõtete finantsseisundit Covid-19 pandeemia eelneval perioodil ja selle ajal, on vaja hinnata nende finantsseisundit finantsanalüüsi abil.

Finantsanalüüsi sisu ja infobaas

Finantsanalüüsi eesmärgiks on hinnangu andmine ettevõtte finantsseisundile eelneva perioodi andmete põhjal. Finantsanalüüsi peamised meetodid on horisontaalanalüüs, vertikaalanalüüs ja suhtarvude analüüs. Peamisteks infoallikateks on raamatupidamise aruanded, milleks on bilanss, kasumiaruanne ja rahavoogude aruanne.

Bilanss on raamatupidamisaruanne, mis kajastab antud kuupäeva seisuga ettevõtte varasid ning nende finantseerimise allikaid. Bilanss koostatakse kord aastas ning täpselt antud hetkesisuga. Bilansil on kaks poolt: vasakul poolel on aktiva, kus kajastatakse ettevõtte varasid ning paremal on passiva, kus kajastatakse kohustisi ja omakapitali. (Aruste 2007, 105) Aktiva ja passiva peavad olema võrdsed. (Teearu, Krumm 2005, 18)

Bilanss väljendab firma tegevusaja jooksul toimunud äritehingute järjestikuse liitmise tulemust. Bilansi kirjed kajastavad minevikulisi maksumusi praeguse väärtusena. Bilansi aktiva poolel on kirjed järjestatud likviidsuse järgi ehk nimistu algab kõige kergemini rahaks muudetavatest varadest. (Rünkla 2003, 44)

Kasumiaruanne kajastab ettevõtte tulusid, kulusid ja kasumit ning nende tulude saavutamiseks tehtud kulusid teatud perioodi jooksul. Kasumiaruanne koostatakse tekkepõhiselt ehk tulud tuuakse välja nende arvestamise mitte reaalsel laekumise momendil. Aruandes näidatakse perioodi puhaskasumit või –kahjumit. (Alver, Alver 2017, 81)

Kasumiaruanne näitab ettevõtte varades, kohustistes ja omakapitalis toimunud muutusi. Kasumiaruande koostamisel on kõige tähtsam tulude ja kulude õige vastandamine. (*Ibid.*)

2.2 Horisontaalanalüüs

Horisontaalanalüüsi käigus võrreldakse mitme perioodi finantsaruandluse kirjeid ja näitajaid. Võrreldakse muutust kahe aasta vahel, kas muutus oli positiivne või negatiivne. Tavaliselt kajastatakse antud muutusi rahas ja protsentides ning püütakse selgitada, miks mõni näitaja on muutunud. Samuti analüüsitakse näitajate stabiilsust, trendide suundi ning muutuste kiirust. Rahalises väljenduses peaks saama välja selgitada finantsseisundit mõjutavad võtmetegurid, protsentuaalkuju aitab mõista muutuste määra. Horisontaalanalüüsi saab kasutada nii bilansi, kasumiaruande kui ka rahavoogude aruande puhul. (Aruste 2006, 14)

Lisaks võimaldab horisontaalanalüüs analüüsida ettevõtte laenupoliitikat, kas ettevõtte on vähendanud või suurendanud laenukohustusi ning kas antud muutus on olnud ettevõttele soodne või mittesoodne. (*Ibid.*, 14)

Kasumiaruandes võimaldab horisontaalanalüüs jälgida eelkõige kulude kõikumist ja selle muutuse olulisust. (*Ibid.*, 17)

Reval-Sport bilansi horisontaalanalüüs

MTÜ SK Reval-Sport horisontaalanalüüs on esitatud lisades 1 ja 3.

Reval-Sport bilansi horisontaalanalüüs näitab, et 2019. aastal võrreldes 2018. aastaga on bilansimaht kasvanud 26%. Peamiselt kasvasid käibevarad 34% ja langesid kohustised -9%. 2020. aastal võrreldes 2019. aastaga on bilansi maht langenud 2%. Kõige enam langesid pikaajalised kohustised -29% ja põhivarad -45%. (MTÜ SK Reval-Sport ... 2018-2020)

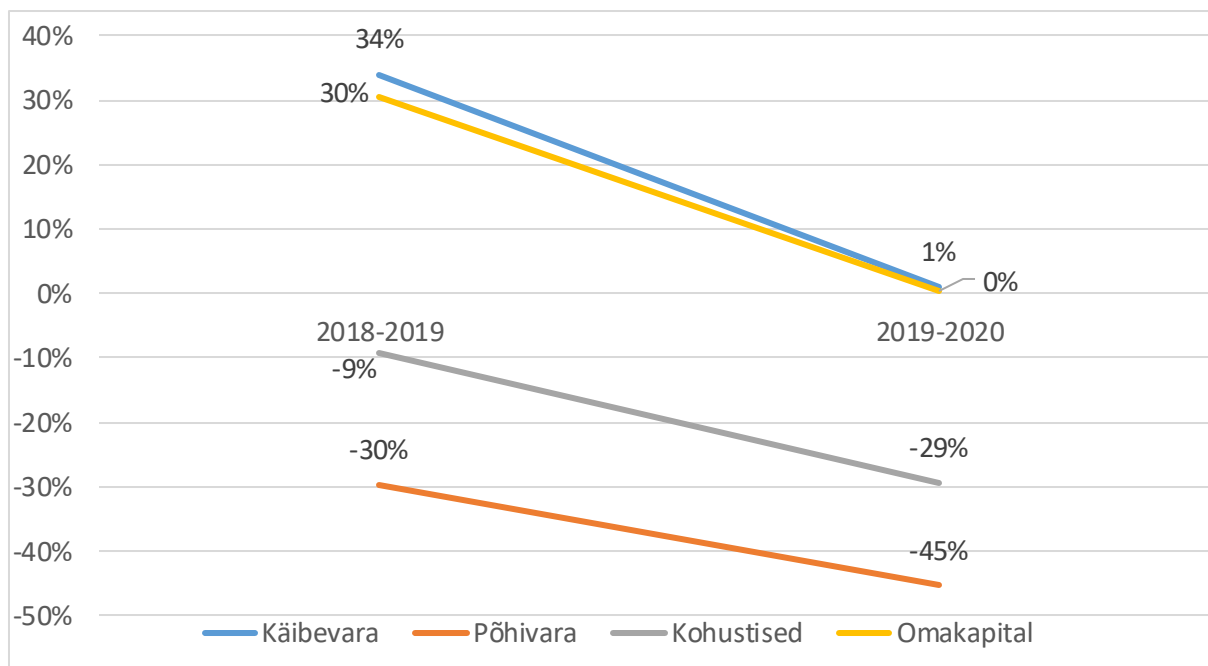
Käibevarad kokku on 2019. aastal suurenenud 34% ja 2020. aastal kõigest 1%. Peamiselt suurenesid 2019 aastal nõuded ostjate vastu 31%. Aastal 2020 vähenesid nõuded ostjate vastu 44% võrra. 2020. aastal on suurenesid raha ja pangakontod 2% võrra, mis tulenes pandeemia tõttu saadud annetustest ja toetustest. (MTÜ SK Reval-Sport ... 2018-2020)

Reval-Sport põhivarad on 2019. aastal vähenenud 30% ja 2020. aastal 45% võrra. Materiaalse põhivara vähenemine 2020. aastal 105 396 euro võrra on tulnud amortisatsioonist ja vara müügist, mida võis mõjutada Covid-19 pandeemia.

MTÜ kohustised vähenesid 2019. aastal 9% ja 2020. aastal 29% võrra. Nendest esimesel aastal lühiajalised kohustised vähenesid 0,18% võrra ja pikaajalised kohustised lausa 82% võrra. 2020. aastal vähenesid lühiajalised kohustised 28% ning pikaajalised kohustised 83% võrra.

Kohustiste vähenemine näitab, et ettevõtte on tagasi maksnud pangalaenu ja ei ole uusi laene juurde võtnud.

Omakapital suurenes 2019. aastal võrreldes 2018. aastaga 30% võrra, seda mõjutas aruandeaasta kasum 678 963 eurot. 2020. aastal ei tõusnud omakapital võrreldes 2019. aastaga. Omakapitali kasvu peatumine 2020. aastal võib olla seotud pandeemiast tulenevate klubi sulgemiste ning erinevate piirangutega, mille tõttu ei olnud ettevõttel ka suurenevaid kohustisi.

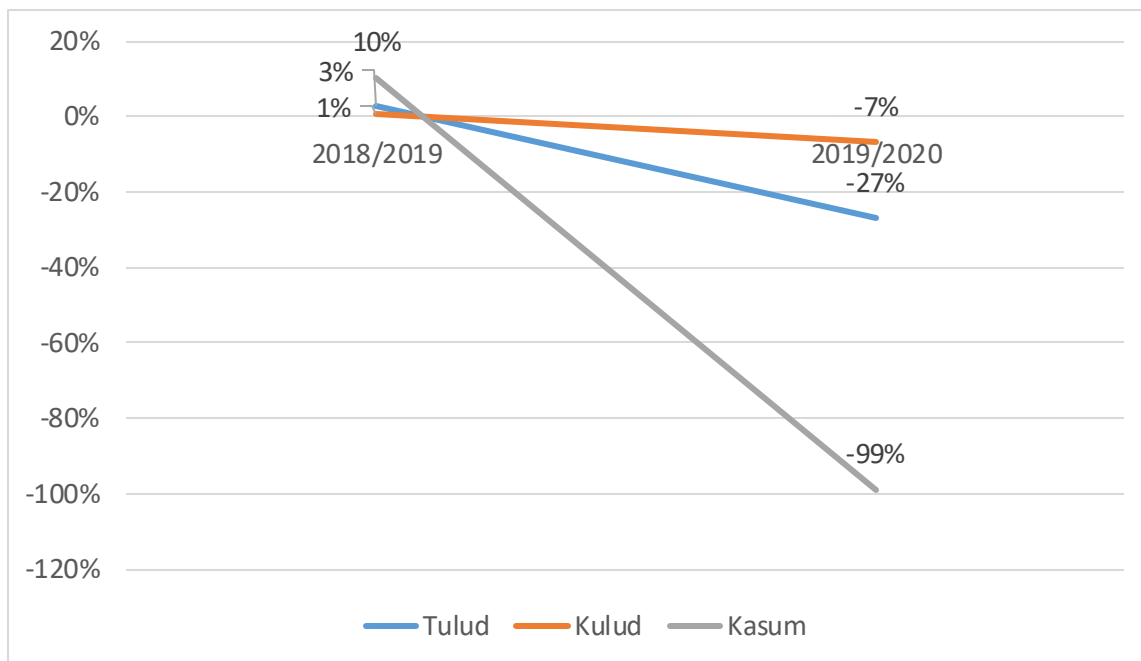

Joonis 4. MTÜ SK Reval-Sport bilansikirjete dünaamika 2018-2020

Allikas: autori koostatud lisas 3 toodud andmete põhjal

MTÜ SK Reval-Sport kasumiaruande horisontaalanalüüs näitab, et 2019. aasta tulu suurenes võrreldes 2018. aastaga 3% võrra ning kulud suurenesid 1% võrra. 2019. aasta kasum suurenes 10% võrra ehk 678 963 euroni. (MTÜ SK Reval-Sport ... 2018-2020)

2020. aasta tulu vähenes 27% võrra ning vähenesid ka kulud 7%. 2020. aasta kasum võrreldes 2019. aastaga vähenes 99%. Kuna suurem osa tulust tuleb ettevõttel liikmete tasudest ja põhitegevusest, mis oli pandeemia tõttu raskendatud või üldse peatatud, siis vähenes ka aruandeaasta kasum 670 602 euro võrra. Ettevõtte suutis jääda kasumisse, kuna sihtotstarbeliste finantseeritud projektide kulud, tööjõukulud ning jagatud annetused ja toetused vähenesid samuti pandeemia tagajärjel.

Joonis 5. SK Reval-Sport kasumiaruande kirjete dünaamika 2018-2020

Allikas: autori koostatud lisas 3 toodud andmete põhjal

Ärikuludest vähenesid 2020. aastal kõige enam tööjõukulud -24%. Tööjõu kulud vähenesid asjaoludel, et klubi sulgemise ajal vähendati töölepinguga töötajatel palka ning Töötukassast saadi töötasu toetust summas 51 285 eurot. Kuludest suurenesid ka mitmesugused erinevad tegevuskulud 1% võrra ning põhivarade kulum ja väärtuse langus 11% võrra.

Jalajalg AS horisontaalanalüüs

Jalajalg AS-i horisontaalanalüüs on välja toodud lisades 2 ja 4.

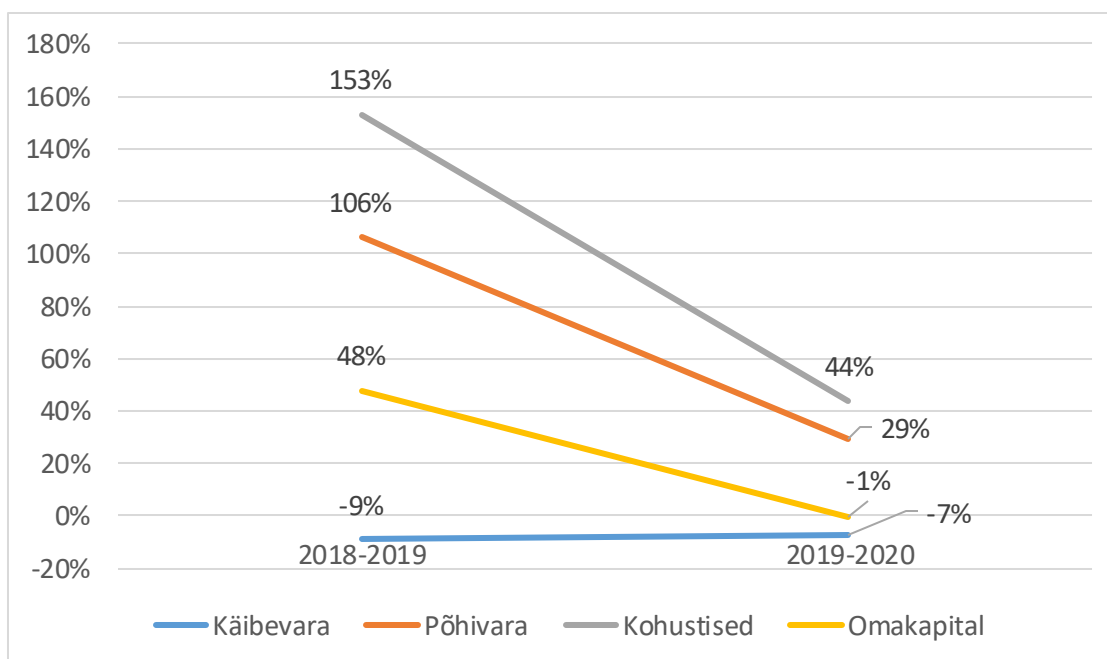
Jalajalg AS-i bilansi horisontaalanalüüs näitab, et 2019. aastal võrreldes 2018. aastaga kasvas peamiselt põhivara 106% ja kohustised 153%. 2020. aastal võrreldes 2019. aastaga kasvas põhivara kõigest 29% ning suurenesid kohustised 44%. Vaatamata majanduslikult raskele aastale 2020, investeeris Jalajalg olemasolevate klubide arendusse ning uute klubide ehitamisse, siiski on näha, et enamus investeerimisotsustest ning sellega seotud kokkulepetest sai tehtud juba 2019. aastal enne Covid-19 kriisi. (Jalajalg AS ... 2018-2020)

Käibevarad kokku on 2019. aastal vähenenud 9% ja 2020. aastal 7% võrra. Peamiselt vähenesid 2019. aastal raha ja pangakonto 53% ja varud 24%. 2020. aastal vähenesid raha ja pangakontod

54% ning nõuded ja ettemaksed 20%. Nii 2019. kui ka 2020. aasta raha ja pangakontode suur langus on tingitud klubide remondist ja uute avamisest.

Aktsiaseltsi kohustised suurenesid 2019. aastal 153% võrra ja 2020. aastal 44% võrra. Sellest esimesel aastal lühiajalised kohustised suurenesid 15% ja pikaajalised 266%. Kohustised tõusid kuna 2019. aastal ehitati Tallinna uut klubi. 2020. aastal suurenesid lühiajalised kohustised 33% ja pikaajalised kohustised 46%. Võrreldes 2019. aasta kasvuga on antud kasv väike ning tulemust võiks pidada Covid-19 tagajärjeks.

Omakapital suurenes 2019. aastal 48% võrreldes 2018. aastaga, mida mõjutas aruandeaasta kasum 2 140 042 eurot. 2020. aastal langes omakapital 1% võrra, mis on samuti mõjutatud aruandeaasta kahjumist 70 675 eurot.

Joonis 6. Jalajalg AS bilansikirjete dünaamika aastatel 2018-2020

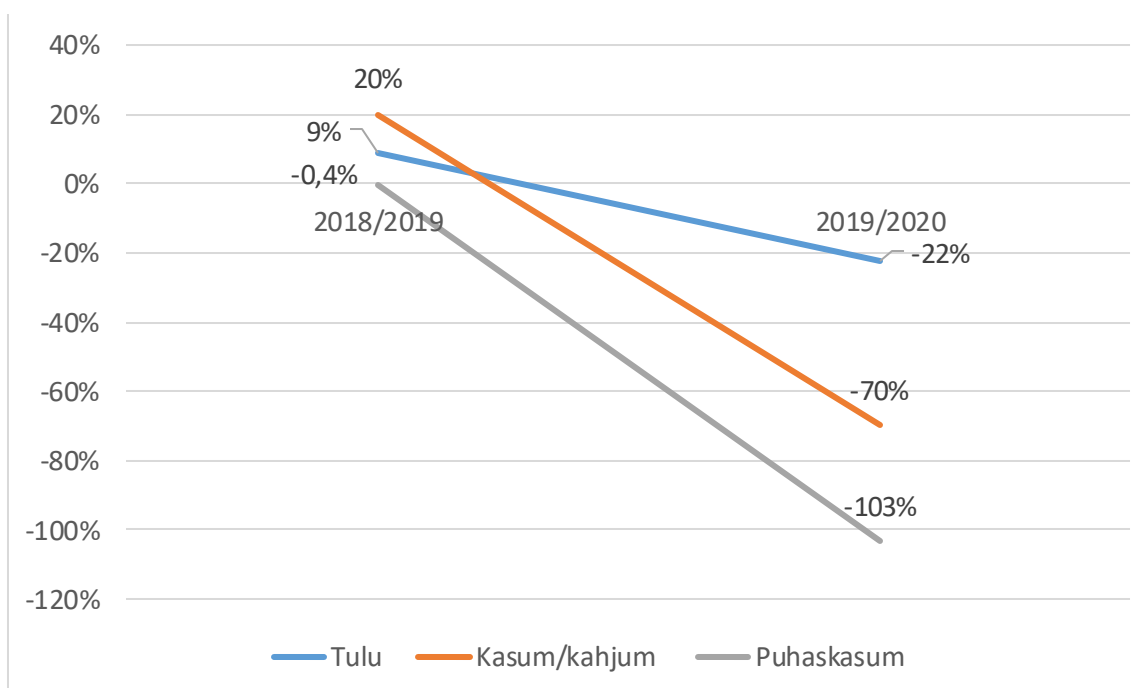
Allikas: autori koostatud lisas 2 toodud andmete põhjal

Jalajalg AS kasumiaruande horisnotaalanalüüs näitab, et 2019. aasta müügitulu suurenes 9% võrra ning ärikulud 50% võrra. 2019. aasta puhaskasum vähenes võrreldes 2018. aastaga 0,4% ehk 9268 euro võrra.

2020. aasta müügitulu vähenes 22% võrra ning ärikulud 44% võrra. 2020. aasta puhaskasum vähenes 103% võrra ehk 2 210 717 euro võrra. Nagu on ka välja toodud Jalajalg AS

tegevusaruandes, mõjutas 2020. aasta „lockdown” periood ja piirangud liikmete arvu ja mõjutasid ettevõtte tulusid negatiivselt. (Jalajalg AS ... 2018-2019)

Ärikuludest vähenesid 2020. aastal kõige enam mitmesugused tegevuskulud 15% ja tööjõukulud 12%. Intressitulud suurenesid 2020. aastal 64% võrra. Mitmesuguste tegevuskulude alla kuulub teiste seas ka rendi- ja kommunaalkulud ning 2020. aastal sai ettevõtte oma oma koostööpartneritega kokku leppida mõistlikes lahendustes, mis aitas ettevõttel rasketel aegadel hakkama saada. Lisaks vähenesid pandeemia tõttu ka turunduskulud ning 2020. aastal sai ettevõtte ka riikliku toetust tegevuskuludeks 123 770 eurot. Nagu ka Reval-Spordi puhul vähendas ja Jalajalg töölepinguga töötajate palka minimum-palgani ning käsunduslepinguga administraatorid koondati sulgemise ajaks, käsunduslepinguga treeneritele anti valida, kas lahkuda ja võtta ennast töötuna arvele või jääda kui mitte toetust saada, ettevõtte sai ka 2020. aastal riikliku töötasu toetust 367 611 euro väärtuses.

Joonis 7. Jalajalg AS kasumiaruande kirjete dünaamika 2018-2020

Allikas: autori koostatud lisas 4 toodud andmete põhjal

Joonis 8 illustreerib MTÜ SK Reval-Sport ja Jalajalg AS bilansikirjete dünaamikat horisontaalanalüüsi tulemusena. Ettevõtete suurus ja töövõimekus on erinevad, mida on näha ka joonistel. 2019. aasta käibevara kasv oli Reval-Spordil võrreldes 2018. aastaga 34% ehk

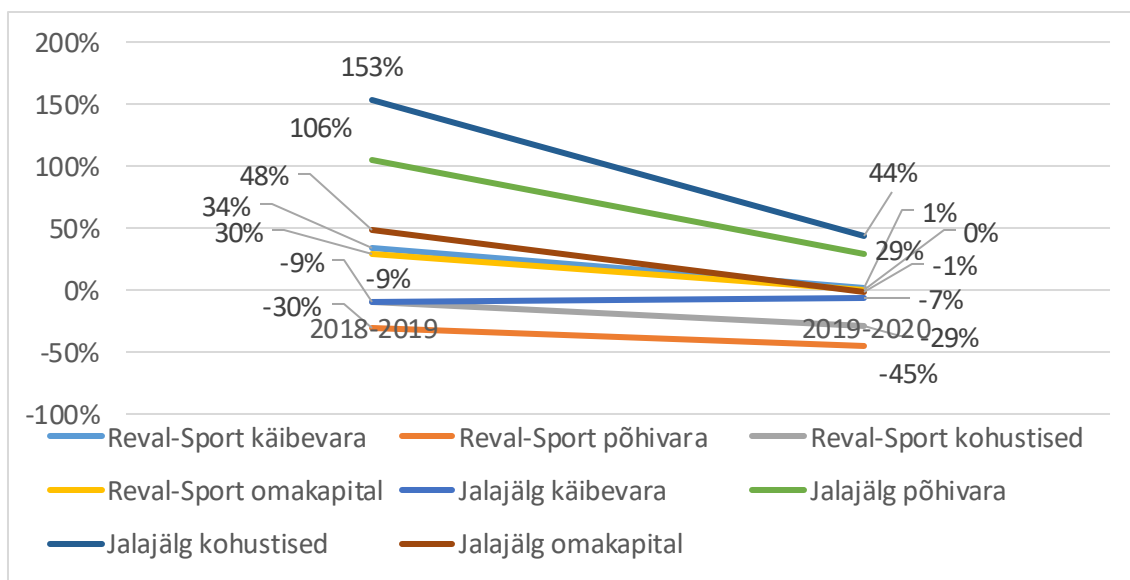
750 727€. Jalajalg AS-i käibevara oli juba 2019. aastal langenud -9% ehk 48 381€ võrra. Käibevara langus 2020. aastal Reval-Spordis oli kõigest 1% ning Jalajäljel -7%.

Põhivara muutus 2019. aastal Reval-Sport klubis oli -30% ning 2020. aastal -45%. Jalajalg AS põhivara muutus 2019. aastal oli 106%, see tuleneb uue klubi ehitamisest ning sinna varustuse soetamisest. Aastal 2020 oli muutus kõigest 29%, kuna Covid-19 tõttu ei olnud võimalik laieneda ega ka muid töid teha.

Joonisel 8 on ka näha Jalajalg AS kohustiste suurenemine 153% võrra 2019. aastal ning 44% võrra 2020. aastal. Kohustiste erinevus on tõenäoliselt mõjutatud suuresti Covidi mõjust. Reval-Spordi kohustised vähenesid 2019. aastal 9% võrra ning 2020. aastal 29% võrra. Kuna tegemist on ühe klubiga, siis ei tegeleta neil pidevate laiendamisprojektidega.

Omakapitali tõus 2019. aastal oli Reval-Sport spordiklubil 30% ning Jalajäljel 48%. Jooniselt on näha, et omakapitali suurus ei muutunud kummaski ettevõttes Covid-19 tagajärjel. 2020. aastal tõusis omakapitali väärtus Reval-Sport klubis 0,29% ning langes Jalajalg AS-il 1% võrra. Omakapitali dünaamika oli otseselt mõjutatud Covidiga seotud piirangutest.

Antud jooniste põhjal on näha, et ettevõtted on erinevad ning isegi kui mõlema põhitegevus on sport, siis keskendutakse väga erinevatele aspektidele.

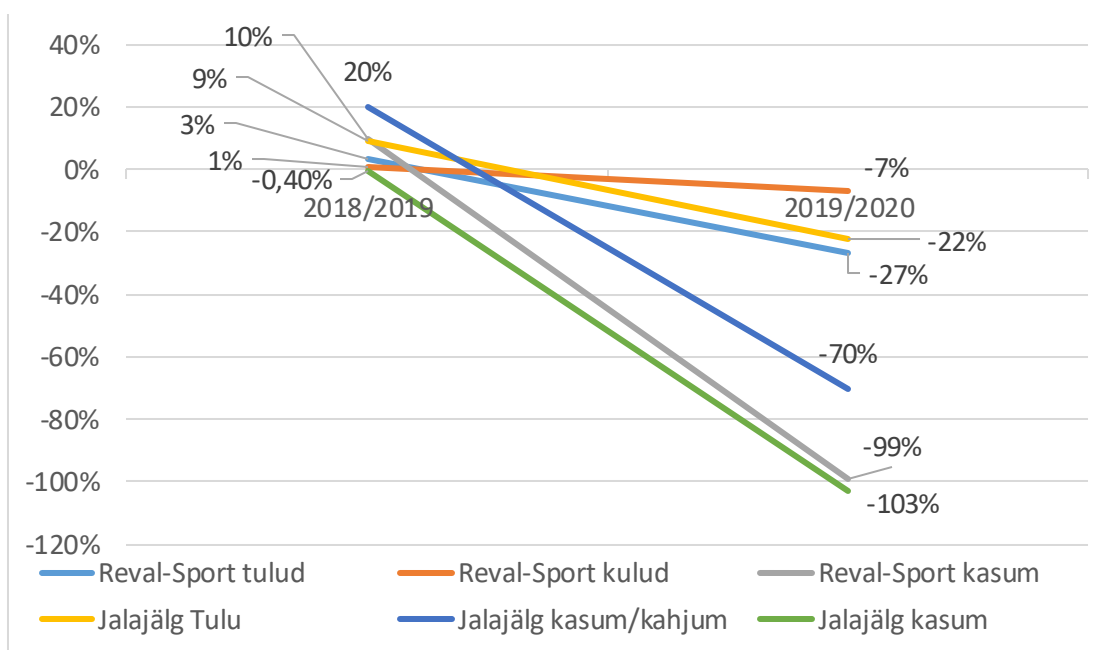
Joonis 8. MTÜ SK Reval-Sport ja Jalajalg AS bilansikirjete dünaamika 2018-2020

Allikas: autori koostatud lisades 1 ja 3 toodud andmete põhjal

Joonis 9 näitab MTÜ SK Reval-Sport ja Jalajälg AS kasumiaruande kirjete dünaamikat horisontaalanalüüsi andmetel. 2019. aasta tulu oli Reval-Spordil võrreldes 2018 aastaga 3% kõrgem ehk 3 121 011 eurot kuid aastal 2020 langesid tulud 27% võrra 2 283 860 eurole. Jalajälje tulu kasvas 2019. aastal võrreldes 2018. aastaga 9% ning langesid 2020. aastal coviditõttu 22%.

See-eest on näha, et Reval-Spordi kulud tõusid 2019. aastal võrreldes 2018. aastaga 1% ning langesid 2020. aastal 7% võrra. Jalajälg AS-i kulud tõusid 2019. aastal 8% ning 2020. aastal võrreldes 2019. aastaga langesid 14%.

Jooniselt on näha, et Reval-Spordi kasum tõusis 2019. aastal 10% võrra ning Jalajälg kasum langes 0,4%. Samuti on näha, et mõlema ettevõtte kasum langes aastal 2020. võrreldes 2019. aastaga drastiliselt Reval-Sport 99% ning Jalajälg AS lausa 103%. See annab kinnitust ka arvamusele, et Covid-19 pandeemia on spordiettevõtteid mõjutanud väga tugevalt.

Joonis 9. SK Reval-Sport ja Jalajälg AS kasumiaruande kirjete dünaamika 2018-2020

Allikas: autori koostatud lisades 2 ja 4 toodud andmete põhjal

2.3 Vertikaalanalüüs

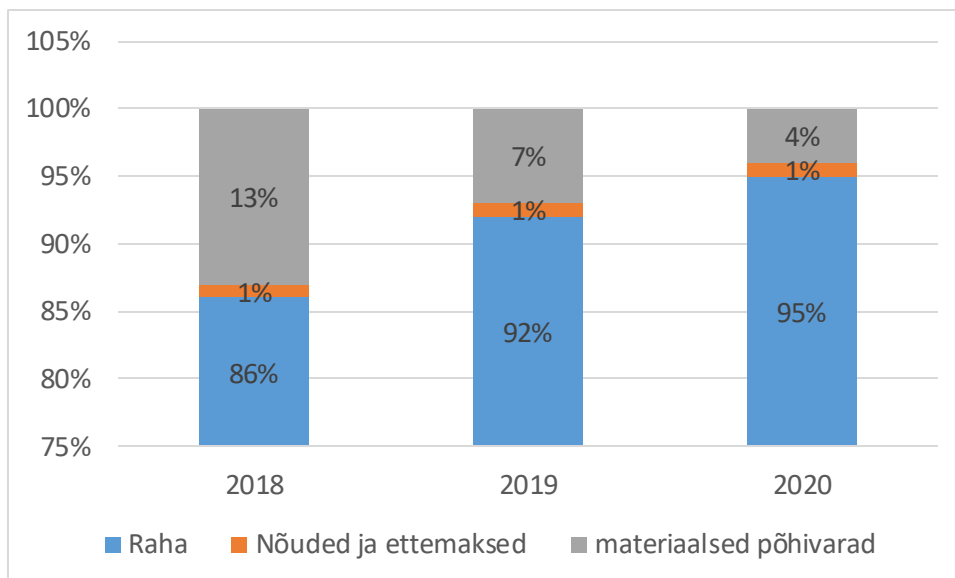
Vertikaalanalüüsi käigus arvutatakse aruandluse üksikute kirjete osakaal üldsummast ja võrreldakse eelmisel perioodil leitud arvudega. Vertikaalanalüüsi puhul viiakse andmestik võrreldavuse lihtsustamiseks protsentuaalkujule, see aitab bilansis näha aktiva- ja passivaartiklite suhtelist tähtsust. Kasumiaruandes aitab mõista kululiikide osamäära kasumi kujunemisel. (Teearu, Krumm 2005, 17)

Bilansi vertikaalanalüüs võimaldab analüüsida ettevõtte laenukapitali kasutamist. Kui pikaajaliste kohustiste osakaal suureneb, üldjuhul põhivara soetamiseks, siis on võimalik kontrollida, aktiva poolel põhivarade osatähtsust ja selle muutust. Siis on võimalik näha, kas ettevõtte on kasutanud laenu sihtotstarbeliselt või mitte. (*Ibid.*, 17)

Kasumiaruande vertikaalanalüüs annab ülevaate, kui suur on kulude või tulude osatähtsus kogumüügist või kui suur on ettevõtte maksukoormus võrreldes kogumüügiga ning kui suur on nende mõju ettevõtte kasumi kujunemisel. (*Ibid.*, 17)

MTÜ SK Reval-Sport bilansi ja kasumiaruande vertikaalanalüüs

Järgnevalt koostatakse aastate 2018-2020 lõikes Reval-Sport bilansi ja kasumiaruande vertikaalanalüüs. Analüüs teostatakse analüüsitavate aastate majandusaasta aruannete alusel. Reval-Sport vertikaalanalüüs on välja toodud lisades 5 ja 7.

Joonis 10. SK Reval-Sport bilansi aktivakirjete osakaal 2018-2020

Allikas: autori koostatud lisas 5 toodud andmete põhjal

Reval-Sport bilansi vertikaalanalüüs näitab, et aktiva poolel domineerib raha, mis moodustab vastavalt aastale 86%, 92%, ja 95%. Raha suur osakaal on tingitud ettevõtte tegevusalast, sest MTÜ põhiline sissetulek koosneb liikmemaksudest, käsipallikooli õppemaksudest, sihtfinantseerimisvahenditena kohalikul omavalitsuselt ja riiklikest eraldistest. (MTÜ SK Reval-Sport ... 2018-2020)

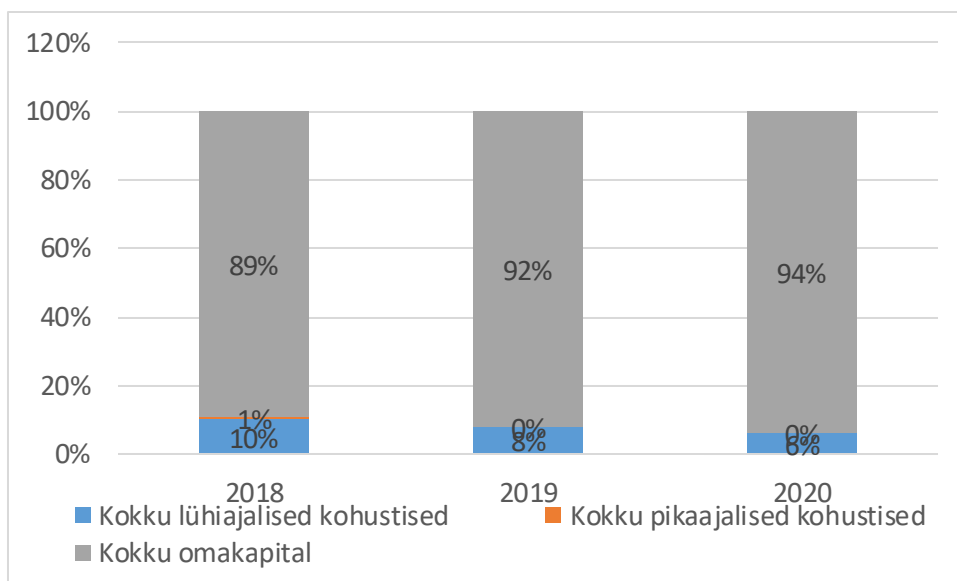
Materiaalsete põhivarade osakaal on aastatega on vähenenud akumulereeritud kulumi tõttu. Materiaalse põhivara osakaal on vastavalt aastale 13%, 7% ja 4%. Tegemist on ka väheneva osakaaluga kuna SK Reval-Sport ei ole alates 2017. aastast ostnud põhivara juurde.

Jooniselt 11 on näha, et suurema osa kogukapitalist moodustab omakapital. Omakapitali selline tase on kujunenud suure jaotamata kasumi ning aruandeaasta kasumi arvel. Kõige madalam omakapitali osakaal oli 2018. aastal ehk 89% ja kõige suurem 2020. aastal ehk 94%.

Tavaliselt näitab suur omakapitali osakaal, et ettevõttel on väike sõltuvus majanduskeskkonna muutustest. Samuti on nendel ettevõtetel raskuste korral (nagu Covid-19 pandeemia) lihtsam saada välist abi ning neil on ka kergem pankadest laenu saada. (Haldma *et al.* 2003, 36)

Kohustiste puhul on näha, et kõige väiksem osakaal on pikaajalistel kohustistel, mis 2018. aastal oli kõigest 1% ning 2019. ja 2020. aastal 0%. Samuti langeb aastast aastasse ja lühiajaliste

kohustiste osakaal. See tulemus koos põhivara vähenemisega näitavad, et ettevõtte ei ole teinud viimastel aastatel suuremaid investeeringuid.

Joonis 11. MTÜ SK Reval-Sport bilansi passivakirjete osakaal 2018-2020. Aastal

Allikas: autori koostatud lisas 5 toodud andmete põhjal

Bilanss kajastab ettevõtte varade, kohustiste ja omakapitali seisuga ja seda analüüsisides saab järeldada, et suuri kõikumisi (suurenemisi ja vähenemisi) MTÜ SK Reval-Sport bilansi varade struktuuris ei esinenud.

Tabel 1. SK Reval-Sport kasumiaruande kirjete osakaal 2018-2020

KASUMIARUANNE	2018	2019	2020
Tulu			
Liikmetelt saadud taud	94%	94%	91%
Annetused ja toetused	6%	5%	9%
Muud tulud	0%	0%	0%
Kokku tulud	100%	100%	100%
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-6%	-5%	-7%
Jagatud annetused ja toetused	0%	0%	0%
Mitmesugused tegevuskulud	-46%	-44%	-62%
Tööjõukulud	-23%	-23%	-24%
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-5%	-4%	-6%
Muud kulud	-1%	-1%	-1%
Kokku Kulud	-80%	-78%	-100%
Põhitegevuse tulem	20%	22%	0%
Intressitulud	0%	0%	0%
Intressikulud	0%	0%	0%
Aruandaasta tulem	20%	22%	0%

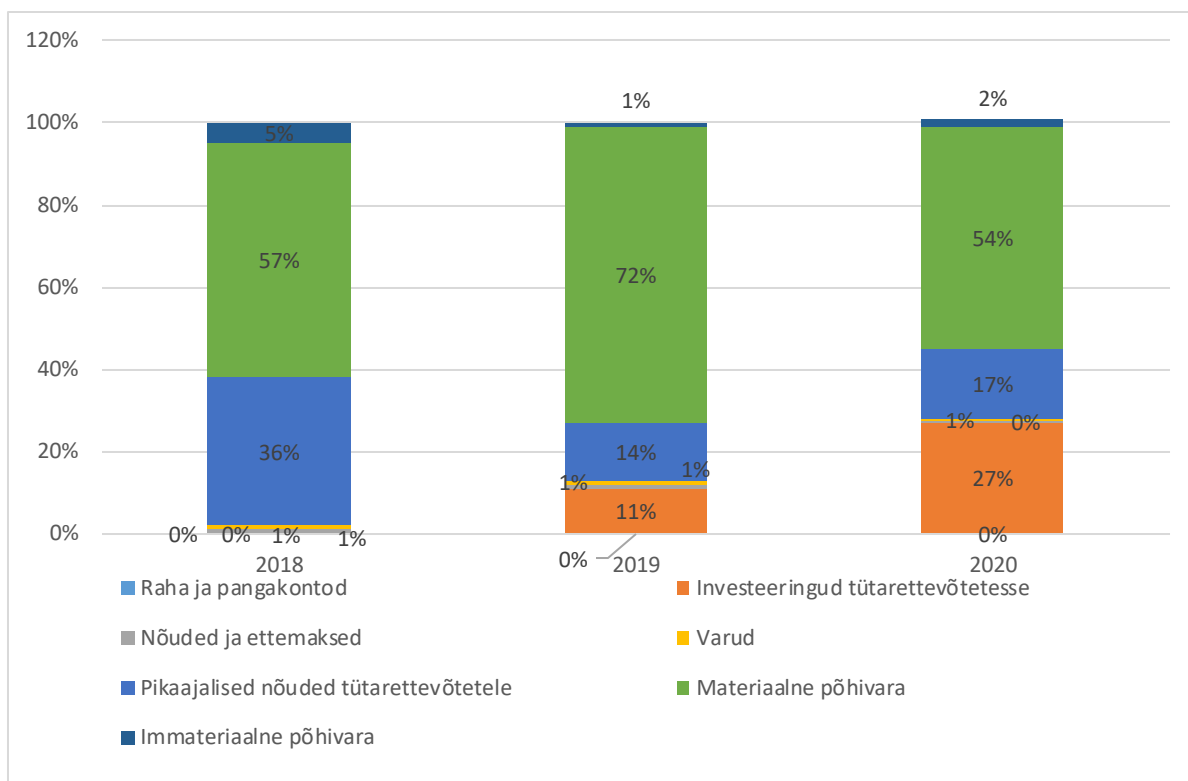
Allikas: autori koostatud lisas 7 toodud andmete alusel

Kasumiaruande vertikaalanalüüsis on erinevate kasumiaruande kirjete suhe müügituludesse. Suurima osakaalu müügikäibest moodustavad ettevõttel liikmetelt saadud tasud 2018. ja 2019. aastal 94% ning 2020. aastal 91%, see vähenes, kuna klubide sulgemise ajal peatati ajutiselt liikmelepingud. Järgmiseks tulu-allikaks on ettevõttel annetused ja toetused, mis 2020. aastal suurenesid 4% võrra, toetused võisid suureneda Covid-19 pandeemia tõttu saadud sihtfinantseeringutest. Kuludest on kõige suurema osakaaluga mitmesugused tegevuskulud vastavalt 46%, 44% ja 62%, kulude suurenemine 2020. aastal on tingitud üüri ja rendi ning remondi- ja hoolduskulude suurenemise tõttu. Teisel kohal kuludest on tööjõukulud vastavalt 23%, 23% ja 24%. Puhaskasumi osakaal 2018. aastal oli 20%, 2019. aastal 22% ning 2020. aastal kõigest 0,42%. 2020. aastal vähenesid sissetulekud ning suurenesid kulud, mis tekitaski puhaskasumi väikese osakaalu. (MTÜ SK Reval-Sport ... 2018-2020)

Jalajalg AS bilansi ja kasumiaruande vertikaalanalüüs

Järgnevalt koostatakse Jalajalg AS analüüsitavaate aastate bilansi ja kasumiaruande vertikaalanalüüs. Analüüs teostatakse Jalajalg AS 2018-2020 aastate majandusaasta aruannete alusel. Teostatud vertikaalanalüüsid on leitavad lõputöö lisadest 6 ja 8. Jalajalg AS on

investeerinud 2020. aastal vaba raha tegevuse laiendamisse, mis on käibekapitali puudujääki mõjutanud.

Joonis 12. Jalajalg AS bilansi aktivakirjete osakaal 2018-2020

Allikas: autori koostatud lisas 6 toodud andmete põhjal

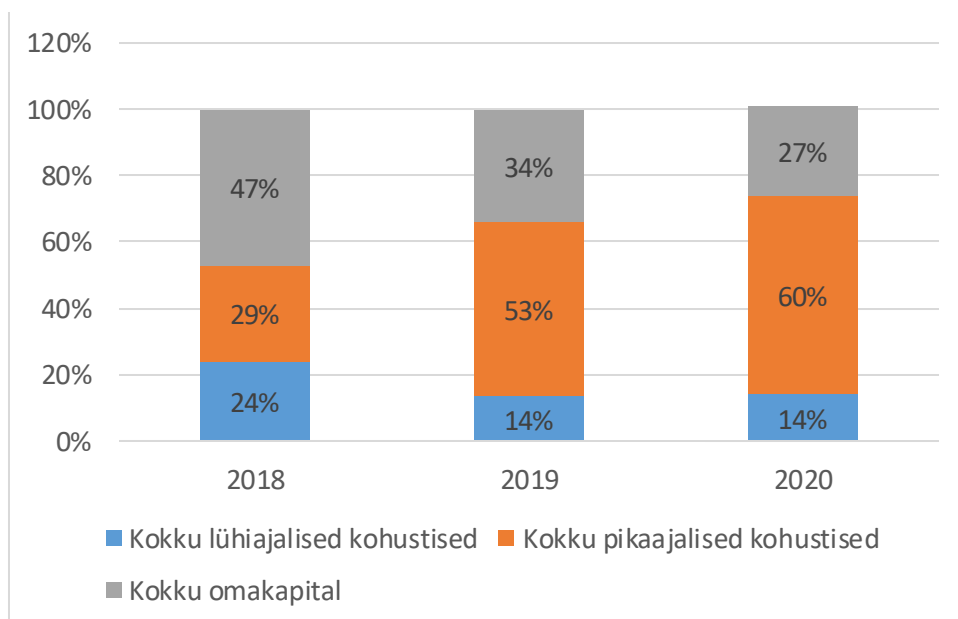
Bilansi vertikaalanalüüs näitab erinevate bilansikirjete osatähtsust bilansi kogumahu suhtes. Analüüsist järeldub, et aktiva poolel on suurim osakaal materiaalsel põhivaradel, mis on moodustab aktivakirjetest vastavalt 57%, 72% ning 54%. Põhivaraks on arvestatud kõik varad, millel on kasulik tööiga üle ühe aasta ning nende kasutamise seoses saadakse tulevikus majanduslikku kasu. Immateriaalne põhivara omab aktivakirjetes väga väikest osakaalu, ning 2019. ja 2020. aastal oli see osakaal vastavalt 1% ja 2%. Immateriaalsete põhivarade alla kuuluvad põhiliselt litsentsid, kaubamärgid jms. (Jalajalg AS ... 2018-2020)

Ettevõtte aktivakirjete osakaalult teisel kohal on pikaajalised nõuded tütarettevõtetele vastavalt 36%, 14% ja 17%. Tegemist on antud laenudega, mida pole veel tagasi makstud. Suuruselt kolmanda osakaaluga on investeeringud tütarettevõtetesse, mis oli kõrgeim 2020. aastal. See näitab, investeeringuid uutesse klubidesse ja olemasolevate klubide arendusse. Raha ja

pangakontod, nõuded ja ettemaksed ning varud on Jalajalg AS-i aktivakirjetes kõige väiksema osakaaluga kõikides 0% ja 1% vahel.

Passivakirjetes on lühiajalised kohustised 2018. aastaga võrreldes langenud. 2018. aastal oli lühiajaliste kohustiste osakaal 24% ning 2019. ja 2020. aastal mõlemal 14%. Lühiajalistest kohustistest poole moodustasid võlad tarnijatele ning teise poole võlakohustised. Pikaajaliste kohustiste osakaal see eest suurenes kokku 30%. 2018. aastal oli pikaajaliste kohustiste osakaal bilansi mahust 29%, 2019. aastaks tõusis see 52%-le ning 2020. aastal 60%-le. Kuna Jalajalg tegi nii 2019 kui ka 2020 suuri ehitus ja remonditöid, kuhu osteti palju põhivara, on arusaadav, miks on suurenenud kohustiste summa. Kokku suurenes kohustiste osakaal kogumahust alates 2018. aastast 21%.

Nagu on ka näha joonisel, on ettevõttel kohustisi alati rohkem kui omakapitali. Omakapitali osakaal passivast moodustas 2018. aastal 47%, millest omakorda kõige suurema osakaaluga oli aruandeaasta kasum 11%. 2019. aastal langes omakapitali osakaal 34%-le ning 2020. aastal langes omakapitali osatähtsus 27% protsendile. Omakapitali langus tuleneb tulu vähenemisest.

Joonis 13. Jalajalg AS bilansi passivakirjete osakaal 2018-2020

Allikas: autori koostatud lisas 6 toodud andmete põhjal

Suurima osakaaluga müügitulust moodustavad ettevõttel mitmesugused tegevuskulud, mille alla kuuluvad rendi-ja kommunaalkulud, personaliga seotud kulud, teenused ja

konsultatsioonid, turunduskulud, remondi- ja hoolduskulud jt. Mitmesuguste tegevuskulude osakaal on vastavalt aastale 51%, 36% ja 39%. 2019. aastal on tegevuskulude osakaal väiksem, sest ettevõtetel olid väiksemad remondi- ja hoolduskulud ja personaliga seotud kulud. 2020. aastal tõusid peamiselt remondikulud. Kuna töö autor töötas ka ise pandeemia ajal Jalajälg AS-is, siis teab ta hinnata, et klubide sulgemise aega kasutati igati ära vajalike hooldus- ja remonditööde tegemiseks. Ettevõtte põhivara kulum ja väärtuse langus suurenes 2020. aasta 35%-ni, mis näitab, et 2019. aastal investeeriti palju põhivarasse. Aruandeaasta kasum oli vastavalt aastale 13%, 12% ning 1%, kasumi vähenemist saab tõlgendada sissetulekute vähenemise ja kulude suurenemisega.

Tabel 2. Jalajälg AS kasumiaruande kirjete osakaal 2018-2020

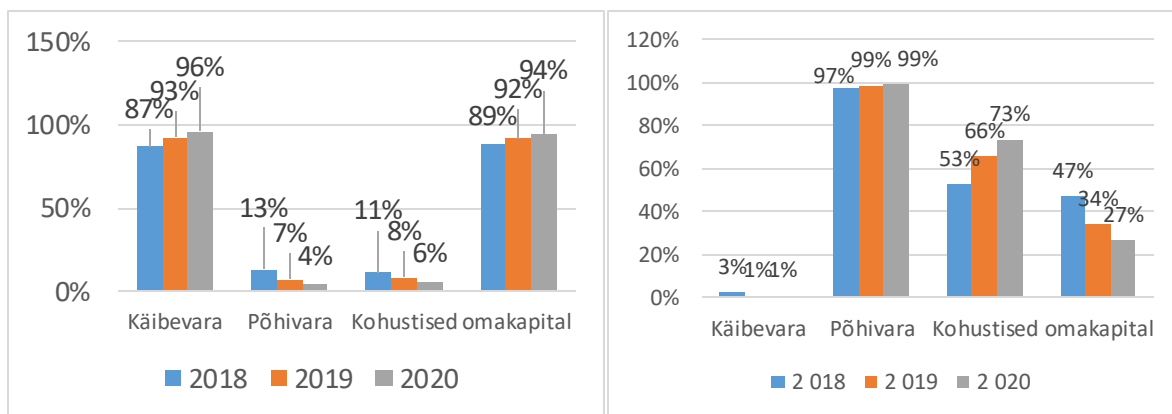
KASUMIARUANNE	2018	2019	2020
Müügitulu	100%	100%	100%
Muud äritulud	1%	1%	7%
Müüdid kaubad, kasutatud materjalid ja teenused	-3%	-3%	-2%
Mitmesugused tegevuskulud	-51%	-36%	-39%
tööjõukulud	-22%	-21%	-24%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-11%	-25%	-35%
Muud ärikulud	0%	0%	0%
Ärikasum	14%	15%	6%
Intressitulud ja kulud	1%	1%	2%
Muud finantstulud ja kulud	-1%	-4%	-8%
Finantstulud ja kulud Kokku	-1%	-3%	-6%
Kasum enne tulumaksu maksmist	13%	12%	-1%
Ettevõtte tulumaks	0%	0%	0%
Aruandeaasta puhaskasum	13%	12%	-1%
Aruandeaasta koondkasum	13%	12%	-1%

Allikas: autori koostatud lisas 8 toodud andmete alusel

Joonised 14 ja 15 illustreerivad MTÜ SK Reval-Sport ja Jalajälg AS bilansikirjete struktuuri vertikaalanalüüsi tulemusena. Selgelt on näha sama valdkonna ettevõtete erinev bilansikirjete struktuur. Reval-Sporti käibevara on bilansis kõige suurema osakaaluga, mida on näha ka joonisel. Jalajälg AS-i puhul on käibevara osakaal kõige väiksem, mis näitab ettevõtete erinevust. Jalajälg AS põhivara osakaal kogu mahust lausa 97%-99% (vastavalt aastale), Reval-

Spordil on aga vastupidi ning põhivara osakaal moodustab kõigest 13%-4% ehk ka pidevas languses.

Passivakirjetes moodustab Reval-Spordil suurema osakaalu omakapital 89%-94% (vastavalt aastale) ning väiksema osa kohustised 11%-6%. Jalajälg AS-i kohustised moodustavad kogu passivast vastavalt aastale 53%-73% ning omakapital moodustab 2018. aastal 47%, 2019. aastal teeb kukkumise 5%-le ning 2020. aastal tõuseb 27%-le.

Joonis 14. SK Reval-Sport bilansikirjete osakaal 2018-2020

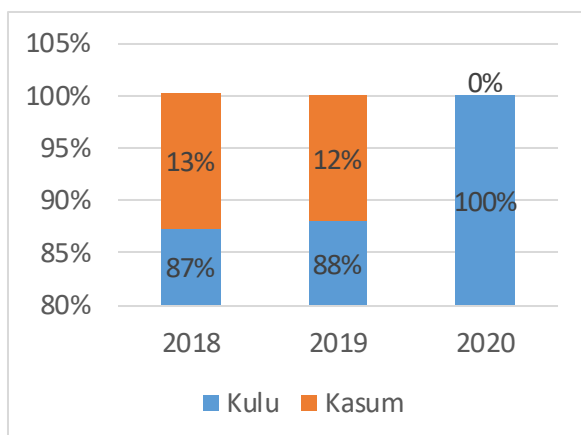
15. Jalajälg AS bilansikirjete osakaal 2018-2020

Joonis

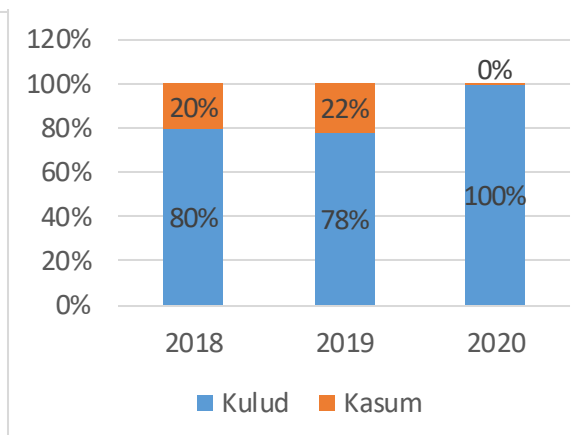
Allikas: autori koostatud lisades 5 ja 7 toodud andmete põhjal

Joonised 16 ja 17 näitavad SK Reval-Sport ja Jalajälg AS kasumiaruande kirjete osakaalu vertikaalanalüüsi tulemusena. Reval-Spordi kogutulust kuulub vastavalt 94%, 94% ja 91% müügitulule ning 5%-9% annetustele ja toetustele. Jalajälg AS-i põhiline tulu osakaal kuulub müügitulule ning 1%-6% kuulub muudele ärituludele. Kulusid on mõlemal ettevõttel vahemikus 80%-100%, eriti suured kulude osakaalud kuuluvad 2020. aastasse, kus sissetulekud ei olnud piisavalt suured.

Reval-Sport jäi nii 2018. kui ka 2019. aastal kasumisse vastavalt 20% ja 22%. Aastal 2020, nagu ka eelnevalt mainitud, ei olnud tulud piisavalt suurend ning kasumit ei olnud. Jalajälg AS-i kasum oli 2018. ja 2019. aastal vastavalt 14% ning 15%. 2020. aastal oli kasum väiksem 7%.

Joonis 16. SK Reval-Sport kasumiaruande kirjete osakaal 2018-2020

Joonis 17. Jalajalg AS kasumiaruande kirjete osakaal 2018-2020

Allikas: autori koostatud lisades 6 ja 8 toodud andmete põhjal

Nagu selgus eelnevast, mõjus 2020. aasta ettevõtetele üsna raskelt ja üldised majandusnäitajad langesid. Bakalaureusetöö autor arvab, et kuna tegemist on tervist edendavate ettevõtetega, siis kriisi möödudes hakkavad ettevõtete finantstulemused taas tõusma.

2.4. Suhtarvude analüüs

Suhtarvude analüüs on peamine finantsanalüüsi instrument. See võimaldab välja tuua analüüsitava finantsnäitajate seoseid ja võrrelda selle abil erinevaid ettevõtteid. Analüüsis võrreldakse ettevõtte suhtarve eelnevate aastate näitajatega, tegevusharu keskmisega või konkurentide andmetega. (Aruste 2006, 33)

Suhtarve jagatakse enamasti viide kategooriasse. Nendeks kategooriateks on: likviidsussuhtarvud, kapitali struktuuri suhtarvud, toimimissuhtarvud, rentablussuhtarvud ja aktsiate väärtusnäitajad. (*Ibid.*, 33)

Antud peatükis arvatud suhtarvud on toodud välja valemitega lisas 9.

Likviidsus-suhtarvude analüüs

Likviidsuse analüüsi eesmärgiks on hinnata ettevõtte maksevõimet. See näitab, kas ettevõttel on piisavalt raha ning kiiresti rahaks muudetavat vara ehk likviidset vara oma kohustuste õigeaegseks täitmiseks. Maksevõime näitab ettevõtte valmidust tasuda võlakohustisi, mille tähtaeg on kätte jõudmas. Kõige likviidsem on vara kassas ja pangaarvel, siis kõrglikviidsed väärtpaberid, mida saab kiiresti rahastada. Järgmisel kohal on ostjate debitoorne võlg. (Alver, Reinberg 2002, 307)

Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja (*current ratio*) mõõdab käibevarade suhet lühiajalistesse kohustistesse ehk näitab, mitu korda on käibevara kogumaksumus suurem lühiajaliste kohustiste kogusummast. (Tearu, Krumm 2005, 19)

Tabel 3. Lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja

Ettevõtte	Likviidsussuhtarvud	2018	2019	2020
Reval-Sport	Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	8,5	11,4	16,1
Jalajalg	Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	0,1	0,1	0,1

Allikas: autori koostatud lisades 1 ja 3 toodud andmete alusel

Hindamiskaala: (Tearu, Krumm 2005, 20)

- Võrdne/üle 1,6: hea maksevõime
- 1,2-1,59: rahuldav
- 0,9-1,19: mitterahuldav
- Alla 0,9: nõrk

MTÜ SK Reval-Spordil lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja oli 2018. aastal 8,5, 2019. aastal 11,4 ning 2020. aastal 16,1. Ettevõttel on nõutust suurem kattekordaja, mis võib näidata, et Reval-Sport ei kasuta oma käibevara tõhusalt. Samuti võib see näidata probleeme käibekapitali haldamisega. Siiski on teisi tegureid mitte arvestades võlausaldaja jaoks parem, kui ettevõtte lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja on suur, sest siis on suurem tõenäosus, et kohustised suudetakse täita.

Jalajalg AS lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja oli läbivalt kõikidel analüüsitavatel aastatel 0,1. See näitab, et ettevõttel on kattekordaja väga nõrk, mistõttu võib ettevõtte kogeda

likviidsusraskusi, sest ei suuda oma käibevara investeeringuid kooskõlastada kohustistega. See tähendab, et ettevõtte peab toetuma jooksvatele sissetulekutele ja pangalaenudele.

Likviidsuskordaja (*acid test*) hindab likviidsust natuke kitsamalt, lähtudes ainult likviidsimatest varadest ehk näitab ettevõtte võimet katta oma kiireloomulisi kohustusi. (Tearu, Krumm 2005, 20)

Tabel 4. Likviidsuskordaja

Ettevõtte	Likviidsussuhtarvud	2018	2019	2020
Reval-Sport	Likviidsuskordaja (kordades)	8,4	11,3	16,0
Jalajalg	Likviidsuskordaja (kordades)	0,01	0,00	0,00

Allikas: autori koostatud lisades 1 ja 3 toodud andmete alusel

Hindamiskaala: (Tearu, Krumm 2005, 20)

- Suurem kui 0,9: Hea
- 0,6-0,98: rahuldav
- 0,3-0,59: mitterahuldav
- Alla 0,3: nõrk

Reval-Spordi likviidsuskordaja on väga hea, see võib tähendada, et Reval-Sport ei tee suuri investeeringuid ning suudab seetõttu säilitada väga hea maksevõime.

Jalajalg AS-i puhul on tegemist väga nõrga likviidsuskordajaga. Aastatel 2019 ning 2020 on tegemist isegi 0-ga. Sellest saab järeldada, et suured investeeringud on ettevõtte maksevõimet tugevasti mõjutanud. Selleks, et rahastada oma investeeringuid kasutab ettevõtte pikaajalisi pangalaene.

Mida kõrgem on ettevõtte kiireloomuliste maksete teostamise tase, seda kiiremini on ettevõtte võimeline maksma lühiajalisi laene, maksma töötajatele õigeaegselt palka, tasuma arveid, kandma tähtaegseid makseid riigieelarvesse jne.

Kiire maksevalmiduse kordaja (*quick ratio*) on rahaliste vahendite tase, mis näitab millise osa lühiajalistest kohustistest on ettevõtte võimeline kohe tasuma. (Tearu, Krumm 2005, 20)

Tabel 5. Kiire maksevalmiduse kordaja

Ettevõtte	Likviidsussuhtarvud	2018	2019	2020
Reval-Sport	Kiire maksevalmiduse kordaja	8,5	11,4	16,1
Jalajalg	Kiire maksevalmiduse kordaja	0,01	0,00	0,00

Allikas: autori koostatud lisades 1 ja 3 toodud andmete alusel

Arvatakse, et, kui näitaja on 0,1 ja 0,2 vahel, siis on tegemist hea tasemega. Kui tase on kõrgem kui 1, on tegemist ebaotstarbeka rahajuhtimisega ettevõttes. Reval-Sport spordiklubil on kõikidel analüüsitavatel aastatel olnud kiire maksevalmiduse kordaja kõrgem, kui peetakse heaks tasemeks. (Tearu, Krumm 2005, 20)

Jalajalg AS-i puhul on tegemist ebapiisava maksevalmidusega. Aastal 2018 oli ettevõttel kiire maksevalmiduse kordaja kõigest 0,01% ning 2019. ja 2020. aastal 0%. Makseraskused võisid tuleneda 2019. aastal remonditöödest ja ettevõtte laienemisest ning 2020. aastal klubi sulgemisest. Ka ettevõtte majandusaasta aruandes on välja toodud likviidsusrisk, ehk risk, et kontsern ei suuda oma finantskohustusi täita rahavoo puudujäägi tõttu. Selleks, et likviidsusriski maandada kasutab kontsern erinevaid finantseerimise allikaid, milleks on pangalaenu, arvelduslaen, ostjate nõuete ja tarnelepingute regulaarne monitooring. Kontsernil on olemas kindel finantssektori tugi, et toetada kontserni likviidsust ja arenguprotsessi.

Toimimissuhtarvude analüüs

Toimimissuhtarve kasutatakse ettevõtete raha juhtimiseks. Need suhtarvud näitavad, kui tõhusalt ettevõtte oma vara haldab. Kui ettevõttel on otstarbelisest kogusest raha rohkem, võib tekkida ebavajalikke kulusid, mis omakorda mõjutavad kasumit. Vastupidi aga tähendab, et kui ettevõttel on liiga vähe vara, võib see mõjutada tulu kaotamist. (Baran 2016, 80) Toimimissuhtarvud näitavad, kas ettevõtte teenib vara kasutamisest, nõuete sissenõudmisest ja varude müümisest tulu edukalt või mitte (Delen 2013, 3970). Selleks, et vältida suuri hälbeid, on vajalik kasutada näitajate arvutamisel bilansikirjete keskmisi, sest bilansis kajastatakse vara ja kohustisi kindla hetkeseisuga aga kasumiaruandes kogu perioodi vältel. (Baran 2016, 75)

Vara tulusiduvus (*assets turnover*) iseloomustab kogu ettevõttes oleva vara kasutamise efektiivsust. **Materiaalse põhivara tulusiduvus** (*fixed assets turnover*) näitab, ettevõttes oleva

materiaalse põhivara kasutamise efektiivsust müügi käibe genereerimiseks. (Teearu, Krumm 2005, 22-23)

Tabel 6. Koguvara ja materiaalse põhivara tulusiduvus

Ettevõtte	Toimimissuhtarv	2018	2019	2020
Reval-Sport	Vara tulusiduvus (korda aastas)	1,35	1,1	0,74
Jalajälg	Vara tulusiduvus (korda aastas)	0,88	0,59	0,3
Reval-Sport	Materiaalse põhivara tulusiduvus (korda aastas)	7,93	10,44	12,69
Jalajälg	Materiaalse põhivara tulusiduvus (korda aastas)	1,49	0,89	0,49

Allikas: autori koostatud lisades 1, 2, 3 ja 4 toodud andmete alusel

Varade tulusiduvuse suurus sõltub üksikute varaliikide kasutamise intensiivsusest. Nii varade kui ka põhivara tulusiduvuse puhul kehtib reegel, et mida kõrgem on saadud näitaja, seda efektiivsemalt on ettevõtte varasid kasutanud. Selle näitaja kujunemisel mängivad suurt rolli amortisatsiooni arvutamise meetod, põhivarade vanus ja ettevõtte investeeringute suurus. (Teearu, Krumm 2005, 23)

Ettevõtete varade tulusiduvus on iga aastaga langenud ning 2020. aastal oli see Reval-Spordil 0,74 ja Jalajälg AS-il 0,49. Muutus tuleneb sellest, et ettevõtte kogu varade keskmine väärtus aastatega kasvas kuid müügitulu vähenes.

Nagu on näha tabelist, siis Reval-Sport põhivarade tulusiduvus on igal aastal tõusnud ning 2020. aastal oli see 12,69. See tähendab, et iga põhivarasse investeeritud euro pealt teeniti müügitulu oluliselt rohkem ning vara kasutamise efektiivsus müügitulu teenimisel oli kõrge ning varasid on kasutatud efektiivselt. Reval-Spordi põhivarade tulusiduvuse tõus tuleneb sellest, et nii müügitulu kui ka põhivarade keskmine vähenesid igal aasta.

Jalajälg AS põhivara puhul on näitajad langenud iga aastaga alustades 1,49-st ning jõudes 0,49-ni. See näitab, et iga põhivarasse investeeritud euro pealt teeniti müügitulu oluliselt vähem ning varade tulusiduvus oli madal. Nendel aastatel on ka vähenenud ettevõtte müügitulu ja põhivara, mis seletab näitajate langust. Jalajälg AS-i puhul on varade ja põhivarade näitajate langus tingitud põhivara tõusust ning müügitulu vähenemisest.

Tarnijate arvete käibevalde (*creditor turnover ratio*) näitab keskmist päevade arvu, mis kulub ettevõttel tarnijatele maksmiseks. (Teearu ja Krumm 2005)

Ostjate arvete käibevälde (*receivables turnover ratio*) päevades näitab, keskmist päevade arvu, mis kulub ettevõttel maksete kogumiseks (Tearu, Krumm 2005, 23).

Tabel 7. Ostjate ja tarnijate arvete käibevälde

Ettevõtte	Toimimissuhtarv	2018	2019	2020
Reval-Sport	Ostjate arvete käibevälde (päevades)	4,26	4,25	5,16
Jalajälg	Ostjate arvete käibevälde (päevades)	4,61	4,45	5,16
Reval-Sport	Tarnijate arvete käibevälde (päevades)	5,55	4,25	3,81
Jalajälg	Tarnijate arvete käibevälde (päevades)	53,68	73,68	113,70

Allikas: autori koostatud lisades 1, 2, 3 ja 4 toodud andmete alusel

Ostjate arvete käibevälde muutus mõlemal ettevõttel pikemaks kuid tarnijate käibevälde Jalajälg AS-il suurenes ja Reval-Spordil vähenes. Võib eeldada, et üheks põhjuseks, miks tarnijatele maksti Jalajälg AS-is pikema perioodi jooksul, oli asjaolu, et ettevõtte sai ka oma klientidelt raha pikema perioodi jooksul. Samuti võib põhjuseks pidada seda, et ettevõtte peatas klubide sulgemise ajal klientide lepingud, mis tähendab, et kuigi ettevõtte kohustised suurenesid, käibevara vähenes. Reval-Spordi tarnijate käibevälde aga vähenes, sest ettevõttel oli lühiajalisi kohustisi väga vähe. Ostjate arvete käibevälde suurenemise põhjuseks võib olla see, et spordiklubid olid suletud 2020. aasta jooksul 67 päeva. Samuti võib ostjate arvete käibevälde suurenemine näidata, et neil on makseraskuseid, mis võib olla Covid-19 pandeemia otsene mõju. Lisaks sellele võis käibevälde suureneda inimlike vigade tõttu, kuna ettevõtted peatasid ajutiselt lepinguid ning tegid tagant järgi tasaarveldusi klientidega, seega võis sellest tekkida arusaamatusi ning laekumis-periood pikeneda.

Rentaablussuhtarud

Rentaablus on kasumi suhe majandusnäitajasse, mida väljendatakse protsentides. Tasuvuse analüüsiga saab hinnata, millised tegurid ja millisel määral on mõjutanud ettevõtte kasumi kujunemist. Rentaablusanalüüsi teostamisel on kasutusel kolm rentaablusnäitajat: müügikäibe puhasrentaablus, koguvarade puhasrentaablus ja omakapitali puhasrentaablus. (Kõomägi 2006, 126)

Müügitulu puhasrentaablus (*net profit margin*) näitab müügitulu iga rahühiku tasuvust ning näitab, kui suure osa müügikäibest jääb kasumiks. Hinangu andmine rentaabluse näitajale

sõltub ettevõtte tegevusalast, kuid mõnel tegevusalal peetakse heaks näitajaks isegi 1%-list tulukust. (Kõomägi 2006, 126)

Tabel 8. Müügitulu puhasrentaablus

Ettevõtte	Rentaablussuhtarv	2018	2019	2020
Reval-Sport	Müügitulu puhasrentaablus (%)	20%	22%	0%
Jalajälg	Müügitulu puhasrentaablus (%)	13%	12%	-1%

Allikas: autori koostatud lisades 2 ja 4 toodud andmete alusel

Müügitulu puhasrentaablus näitab, palju teenis ettevõtte kasumit. Nagu on näha tabelist, olid mõlemad ettevõtted kasumis 2018. ja 2019. aastal kuid 2020. aastal langes Reval-Sport puhasrentaablus 0%-ni ja Jalajälg AS-il lausa -1%-ni. Puhasrentaabluse suur langus tulenes müügitulu langusest. Jalajälg AS-i puhul tähendab see aruandeaasta lõpetamist kahjumis.

Koguvara puhasrentaablus (*return on assets*) näitab, kui hästi on ettevõtte oma varasid kasutanud. Koguvara puhasrentaablus ehk aktive tootlikkus näitab, kui palju puhaskasumit teenis iga ettevõttesse paigutatud euro. Samuti näitab see, kui efektiivselt on ettevõtte oma tegevuses kasutanud kõiki ressursse ning kui palju toob kasumit iga ettevõtte varasse investeeritud euro. (Aruste 2007, 43)

Tabel 9. Koguvara puhasrentaablus

Ettevõtte	Rentaablussuhtarv	2018	2019	2020
Reval-Sport	Koguvara puhasrentaablus (%)	27%	24%	0%
Jalajälg	Koguvara puhasrentaablus (%)	12%	7%	0%

Allikas: autori koostatud lisades 1, 2, 3 ja 4 toodud andmete alusel

Reval-Sport koguvara rentaablus oli 2018. ja 2019. aastal võrreldes Jalajälg AS-ga suhteliselt kõrge, vastavalt 27% ja 24%. Jalajälg AS-l oli puhasrentaablus vastavalt aastale 12% ja 7%. 2020. aastal oli mõlema ettevõtte koguvara puhasrentaablus 0%, mis on tingitud ka puhaskasumi langusest ja varade ebaefektiivse kasutamise pandeemia tagajärjel.

Omakapitali puhasrentaablus (*return on equity*) näitab raha paigutamise otstarbekust ettevõttesse. Omakapitali rentaablus näitab ainult firma omanikele ja aktsionäridele kuuluta osa tootlikust. Antud suhtarv näitab otseselt nende rikkuse kasvu. (Aruste 2007, 48)

Tabel 10. omakapitali puhasrentaablus

Ettevõtte	Rentaablussuhtarv	2018	2019	2020
Reval-Sport	Omakapitali puhasrentaablus (%)	32%	26%	0%
Jalajälg	Omakapitali puhasrentaablus (%)	26%	18%	-1%

Allikas: autori koostatud lisades 1, 2, 3 ja 4 toodud andmete alusel

Reval-Spordi omakapitali puhasrentaablus oli 2018. ja 2019. aastal vastavalt 32% ja 26%. Tegemist on hea tulemusega, sest autori koostatud vertikaalanalüüsi põhjal kasutab ettevõtte võõrkapitali kõigest 11% ja 8%. Jalajälg AS-i puhasrentaablus oli vastavalt 26% ja 18% kuid nende võõrkapitali kasutamise osakaal oli vastavalt 56% ja 66%, mis näitab, et ettevõttel endal ei ole piisavalt vahendeid ning tegemist on riskantse ettevõttega. 2020. aastal langesid mõlema ettevõtte omakapitali puhasrentaablused oluliselt, Reval-Spordil oli tulemuseks 0% ning Jalajälg AS-il -1%. See on kindlasti tingitud pandeemiast tuleneva kasumi vähenemisega.

2.5 Järeldused ja ettepanekud

2020. aastal alguses alanud Covid-19 pandeemia mõjus kogu maailma majandusele väga tugevasti ning kiiresti. Kõige suuremat kahju said just turismi- ja meelelahutusvaldkonna ettevõtted. Seega analüüsisid spordiettevõtete finantsseisundit, sai autor teada, kui suurt mõju Covid-19 pandeemia spordiettevõtete finantsseisundile täpselt avaldas. Märgatavalt langesid ettevõtete müügitulu ning puhaskasum, lisaks suurenesid Jalajälg AS kohustised. Siiski suutsid ettevõtted raske aasta üle elada.

Bilansi horisontaalanalüüsist selgus, et spordiettevõtete kohustistes toimusid märkimisväärsed laienemised Jalajälg AS-l 2019. aastal, kui hakati ehitama Tallinna uut spordiklubi, millele tehti investeeringuid ka veel 2020. aastal. Omakapitali suurus oluliselt ei muutunud kummalgi ettevõttel.

Spordiettevõtete kasumiaruande horisontaalanalüüsisist selgus, et 2020. aastal langesid müügitulud nii MTÜ SK Reval-Sport klubil kui ka Jalajalg AS-l, mis on seotud Covid-19 pandeemiaga ning klubide sulgemise ja teiste piirangutega. Samuti on näha, et mõlema ettevõtte kulud langesid 2020. aastal.

Bilansi vertikaalanalüüsisist selgus, et Reval-Spordi kohustiste osakaal passivakirjetes langes kogu analüüsitava perioodi ajal ning Jalajalg AS-i kohustiste osakaal vastupidiselt tõusis kogu perioodi jooksul. Omakapitali osakaal Reval-Spordis tõusis nii 2019. kui ka 2020. aastal kuid Jalajalg AS-il osakaal langes 2019. aastal drastiliselt ning 2020. aastal tõusis uuesti. See näitab, et Reval-Spordi jätkusuutlikkus on olnud suhteliselt kõrge ning Jalajalg AS-il oli 2019. aastal oli omakapitali osakaal madal, kuid 2020. aastaks tõusis taas.

Kasumiaruande vertikaalanalüüsil selgus, et 2020. aasta puhaskasumi osakaal langes MTÜ SK Reval-Spordil 0%ni. Jalajalg AS jäi väikesesse kasumisse. Samuti suurenesid 2020. aastal mõlema ettevõtte kulud.

Likviidsussuhtarvude analüüsi tulemusel selgus, et Jalajalg AS-i näitajad langesid nii 2019. kui ka 2020. aastal, mis viitab probleemidele likviidsusega ning selline olukord võib mõjutada maksevõimet. Selleks, et olukorda parandada, tuleks leida võimalusi vähendada lühiajalisi kohustisi. Kuna ettevõtte on kontserni kuuluv ettevõtte, siis neil on võimalik ka kasvavaid kohustisi katta kontsernikontoga. Reval-Spordi väga kõrged näitajad võivad aga viidata probleemile, et ettevõtte ei kasuta oma käibevarasid tõhusalt.

Vaadates ettevõtte toimimissuhtarve, selgus, et mõlema ettevõtte koguvara käibekordaja vähenes oluliselt 2020. aastal. See eest suurenes materiaalse põhivara käibekordaja Reval-Spordil oluliselt, mis näitab efektiivset põhivarade kasutust. Jalajalg AS-il langes ka materiaalse põhivara käibekordaja, mida näitab ka müügitulu vähenemine seoses Covid-19 pandeemiaga. Ostjate käibevalte näitajad suurenesid mõlemal ettevõttel, mis samuti näitab, pandeemiaga kaasnevaid negatiivseid aspekte. Tarnijate arvete käibevalte vähenemine Reval-Sport klubis on mõjutatud väheste kohustiste olemasolust. Jalajalg AS-i tarnijate käibevalde suurenes kolme aastaga drastiliselt, mis võib viidata asjaolule, et ettevõttel oli raskusi oma kohustiste täitmise. Selleks, et seda näitajat vähendada, oleks vaja vähendada lühiajalisi kohustisi.

Rentaablussuhtarvud näitavad, 2020. aastal Reval-Spordi puhul 0% ning Jalajälg AS-i puhul -1%, see tähendab, et ettevõtte teenis kahjumit. Näitajate langus tuleneb paljudest piirangutest, mis oli aasta jooksul spordiklubidele määratud ning samuti ka klubi sulgemisest.

Mõlema ettevõtte finantsseisund on 2020. aastaga halvenenud. Selleks, et ettevõtted tuleksid paremini toime, oleks vaja vähendada kulusid ja kohustisi. Eriti raskelt mõjus Covid-19 pandeemia Jalajälg AS-le, kuna tegemist on väga suure ettevõttega, millel oli tehtud olulised investeeringud uue klubi avamiseks. Autor uuris ainult Eestis tegutseva ematööstuse finantsseisundit, kontserni konsolideeritud tulemusi ei ole võimalik antud töö põhjal hinnata. Aastaaruandes on välja toodud, et 2020. aastal tekkinud kahjum kaetakse eelmistel perioodidel kogunenud kasumi arvelt.

Kuna taoline pandeemia oli maailma jaoks esmakordne, ei olnud ettevõtetel võimalik end ka selleks ette valmistada. Tehtud otsused ning tegevused mõjutasid üle maailma väga palju ettevõtteid ning kõige enam tundsid seda mõju turismi- ja meelelahutussektori ettevõtted. Bakalaureusetöös analüüsitava ettevõtete põhjal saab teha järgmiseid ettepanekuid:

- Jälgides Jalajälg AS-i finantsseisundit analüüsitaval aastatel, on näha, et ettevõtte varadest on peamine osakaal põhivaral, mis antud pandeemia ajal raskendas ettevõtte võimekust kohustiste täitmisele. Seega on autori ettepanek suurendada ettevõtte käibevarasid selleks, et sarnases olukorras oleks ettevõttel kergem kohustisi täita.
- MTÜ SK Reval-Spordi puhul tuli finantsanalüüsist välja, et ettevõtte ei kasuta efektiivselt oma käibevarasid. Autori soovitus ettevõttele on hinnata oma käibevarade kasutust ning teha vastavaid korrekture.
- Kuna tegemist on spordiettevõtetega, on mõlemal ettevõttel võimalik edastada oma treeninguid interneti vahendusel. Töö autor soovitaks ettevõtetel investeerida online treeningutesse ning nende turundusse selleks, et kui tulevad uuesti piirangud, oleks võimalik oma teenuseid müüa kõikidele huvilistele, kes ei saa klubis käia.

KOKKUVÕTE

Bakalaureusetöö eesmärk on anda hinnang, kuidas on Covid-19 kriis mõjutanud MTÜ SK Reval-Sport ja Jalajalg AS finantsseisundit ja –tulemust. Töö annab ülevaate ettevõtete tegevusest ning muutustest nende tegevuses. Töö tegemisel uuriti ettevõtte 2018-2020 a. majandusaasta aruandeid kasutades peamisi finantsanalüüsi meetodeid. Töö koosnes kahest peatükist. Esimeses peatükis käsitleti Covid-19 pandeemia üldist mõju maailma majandusele ja spordiettevõtetele. Teises osas teostati MTÜ SK Reval-Spordi ja Jalajalg AS-i finantsanalüüs viimase kolme aasta raamatupidamisaruannete põhjal.

Uurimisülesannete täitmiseks tugineti erialasele kirjandusele ning andmete töötlemiseks teostati ettevõtete finantsaruannete põhjal horisontaal- ja vertikaalanalüüs, kus võrreldi bilansikirjeid ning kasumiaruandeid aastate kaupa. Lisaks teostati analüüs likviidsussuhtarvude, toimimissuhtarvude ning rentaablussuhtarvude kohta. Selleks, et näha, kui suurt mõju osutas pandeemia kummalgi ettevõttele võrreldi nende olulisemaid finantsnäitajaid omavahel. Saadud tulemuste selgitamiseks kasutati Microsoft Exceli programmi, kus koostati diagrammid ja tabelid.

Ettevõtte 2018-2020. aasta bilansside põhjal selgus, et aktivakirjetes on kõige kaalukam osa Jalajalg AS-il materiaalsel põhivaral ning SK Reval-Spordil raha ja pangakontodel. Materiaalne põhivara tõusis Jalajalg AS-il oluliselt 2019. Aastal, mis tulenes ettevõtte laienemisest ning 2020. aastal suuri muutuseid ei toimunud. Ettevõtte käibevara on olnud kõikidel aastatel väga väike ning vähenes 2020. aastal veelgi. Reval-Spordi raha ja pangakontode osakaal tõusis iga aastaga.

Vaadeldes ettevõtte bilansi passiva poolt ja võrreldes ettevõtete kohustiste osakaalu kogu bilansist, selgus, et kõige suuremad muutused Jalajalg AS-is toimusid pikaajaliste kohustiste osas, millest saab järeldada, et ettevõtte on üsna palju oma varast finantseerinud võõrkapitaliga ning panustanud investeerimistegevusse. Omakapitali osas oli 2020. aastal näha stabiilsust. Reval-Spordi kõige suuremad muutused ettevõttel toimusid pikaajaliste kohustiste

väheneb. Antud ettevõtte puhul oli väga positiivne, et neil ei olnud suuri kohustisi, mis aitas neil pandeemiaga paremini toime tulla.

Analüüsisides kasumiaruandeid ja vaadeldes puhaskasumi osakaalu müügitulust, selgus, et 2018-2019. aastatel on mõlemad ettevõtted püsinud suhteliselt stabiilsed, sest spordiettevõtetele erilisi muutusi ei toimunud, kuni aastani 2020, mil puhkes ülemaailmne koroonaepeidemia. Jalajalg AS-i müügitulu vähenes 4 miljoni euro võrra ning sellest teenitud kasum kulus kontsernil kohustuste täitmiseks, milleks tuli ka lisa võtta omakapitali arvelt ning kontsernikontolt. SK Reval-Spordi tulu langes 2020. aastal 837,2 tuhande euro võrra ning sellest teenitud kasum kulus suuresti kohustuste täitmiseks, siiski sai ettevõtte oma finantskohustistega hakkama.

Erinevate finantsnäitajate vaheliste seoste uurimiseks kasutatud suhtarvude analüüsist ilmselgus, et ettevõtete näitajad on kohati erinevad. Ettevõtte koguarade käibekordaja langes 2020. aastal mõlemal ettevõttel, kuid põhivara käibekordaja vähenes ainult Jalajalg AS-il, mis oli põhjustatud müügitulu vähenemisest ja kohustuste suurenemisest. Samuti venisid mõlemal ettevõttel nii laekumisperiod, kuid tasumisperiod Jalajalg AS-il venis ja SK Reval-Spordil vähenes. Langus võis tulla kohustuste vähenemisest. Omakapitali kasumlikkus langes mõlemal ettevõttel, Koguarade puhasrentaabilus on langenud mõlemas ettevõttel 0%-ni.

Töö käigus veenduti ettevõtete majandusnäitajate languses ning selles, kui erinevalt sama valdkonna ettevõtted kriisisituatsioonis toimivad. Jõuti ka järeldusele, et mõlemad ettevõtted on jätkusuutlikud. Jalajalg-AS-i puhul ei oska autor anda kindlat hinnangut, milline on kontserni finantsseisund, ning millised on olnud varasemate aastate juhtimisotsused, seega on keeruline hinnata kogu grupi finantsseisundit. Reval-Sport on olnud väga edukas ettevõtte kohustuste vähendamises ning seetõttu oli ettevõttel ka kriisi ajal lihtsam.

Bakalaureusetöös said täidetud püstitatud uurimisküsimused, kuid pandeemia mõju spordisektorile oleks veel võimalik uurimist jätkata. Antud tööst saaks veel edasi uurida rahavoogude juhtimist pandeemia ajal ning samuti, kuidas ettevõtete finantsseisund muutub pandeemia olukorrast välja tulles. Samuti saaks uurida, kuidas mõjutavad erinevad piirangud, nagu maski kandmise kohustus, vaktsineerimispassi küsimine jne, spetsiifiliselt ettevõtte finantsseisundit. Lisaks oleks otstarbekas uurida, milliseid juhtimisotsuseid on vastu võetud edaspidiseks riskijuhtimiseks.

SUMMARY

THE IMPACT OF COVID-19 ON THE FINANCIAL POSITION OF SPORTS COMPANIES BASED ON THE EXAMPLE OF JALAJÄLG AS AND MTÜ SK REVAL-SPORT

Getter Annette Oja

The aim of the bachelor's thesis is to evaluate the impact of covid-19 crisis on the financial position of sports clubs. The thesis gives an overview of the activities of companies and changes in their activities during Covid-19 pandemic. The bachelor's thesis analyses the annual reports from 2018 to 2020 and financial reports during covid.

For the accomplishment of the aim of the paper the author has established research tasks as follows:

- To give an overview of the Covid-19 pandemic and its impact on world economy and sport industry.
- To analyse the financial indicator of MTÜ SK Reval-Sport and Jalajälg AS by applying horizontal and vertical analysis and carrying out the analysis of ratio.
- To come to a conclusions on the basis of the financial analysis.
- To valuate enterprises's activity during Covid-19 pandemic and make suggestions for improvement.

The thesis consists of two parts – theoretical and empirical. The first part studies the overall impact of Covid-19 pandemic on the world economy and sports industry. In the second part, the financial analysis of MTÜ SK Reval-Sport and Jalajälg AS was performed on the basis of the financial statements of the last three years.

In order to process the data, a horizontal and vertical analysis was performed on the basis of the companies financial statements, comparing balance sheets and income statements by year. In addition, an analysis was made of liquidity ratios, operating ratios and profitability ratios. In order to compare the impact of the pandemic on both companies, their key statistics were compared. To obtain the results, Microsoft Excel program was used, where charts and tables were compiled.

Based on the balance sheets of 2018 to 2020, it turned out that Jalajälg AS has the most significant share on tangible assets and SK Reval-Sport has cash and bank accounts. The fixed assets of Jalajälg AS increased drastically in 2019 because of the companies expansion and in 2020 no major changes took place. The share of Reval-Sport's cash and bank accounts increased every year.

After the observation of company's balance sheet and the share of various liabilities in the total balance sheet, it became clear that the biggest changes in Jalajälg AS took place in long-term liabilities. From that it can be concluded that the company has financed quite a lot of its assets with debt capital and contributed in investment activities. In terms of equity, 2020 was stable. Reval-Sport's biggest changes were the decrease in long-term liabilities. It was very positive for this company that they did not have major liabilities and that got them through the Covid-19 pandemic.

Analyzing the income statements and the share of net profit in sales revenue, it turned out that in 2018 and 2019 both companies have remained relatively stable, as there were no major changes for sports companies. Until 2020, when the global Covid-19 epidemic broke out. Jalajälg AS's sales revenue decreased by 4 million euros and the profit earned from it was used by the company to fulfill its obligations and liabilities. SK Reval-Sport's revenue decreased by 837 thousand euros on 2020 and the profit earned from it was largely used to meet obligations, however, the company managed its financial liabilities.

An analysis of the ratios was used to examine the links between different financial indicators and it showed that the performance of companies varies. The turnover ratio of the company's total assets decreased in both organisations in 2020, but the turnover ratio of fixed assets decreased only for Jalajälg AS, which was caused by the decrease in sales revenue and increase in liabilities. The increase comes from opening a new club in Tallinn. The collection period for both companies also extended, but the payment period for Jalajälg AS increased and for SK

Reval-Sport decreased. The decrease may have been due to a decrease in liabilities. Return on equity decreased for both companies, net return on total assets has decreased to 0% for both organisations.

In this thesis, it was confirmed that the financial indicators of companies decreased during the pandemic. It was also confirmed that companies in the same field operate very differently during crisis. It was also concluded that both companies are sustainable. In the case of Jalajälg AS, the author cannot say with certainty what the financial position of the group is and what are the management decisions for the whole group, so it is difficult to assess the financial position of the entire group. Reval-Sport has been very successful in reducing the company's liabilities, which is why it was easier to survive for the company during the crisis.

In the bachelor's thesis, the research tasks were completed, but it would still be possible to continue the research on sport companies. This bachelor's thesis could be used to further explore cash flow management during pandemic, as well as how companies' financial position has changed after the pandemic. It could also be examined how different restrictions, such as the obligation to wear a mask, and vaccination pass obligation, specifically affect company's financial position. In addition, it could be examined which management decisions have been made for future risk management.

KASUTATUD ALLIKAD

- Alver, J., Reinberg L. (2002) Juhtimisarvestus. 2. tr. Tallinn: Deebet.
- Alver, L., Alver J. (2017) Finantsarvestus. 3. tr. Tallinn: Deebet.
- Aruste, V. (2006) Finantsanalüüs- ja planeerimine. Tallinn: Hansa Äriteenuste OÜ.
- Aruste, V. (2007) Finantsanalüüs: Vastused igapäevastele küsimustele. Haabneeme: Forenia OÜ.
- Baran D., Pastyr A., Baranova D. (2016) Financial analysis of selected company. – *Faculty of Materials Science and Technology in Trnava Vol 24, No. 37, 73-92.*
- The sports industry a growing opportunity for private equity.* (2021) Consultancy.
Kättesaadav: <https://www.consultancy.uk/news/28161/the-sports-industry-a-growing-opportunity-for-private-equity>, 01. veebruar 2022
- Delen D., Kuzey C., Uyar A. (2013) Measuring firm performance using financial ratios: A decision tree approach. – *Expert Systems with Applications Vol. 40, 3970-3983.*
- Bas D., Martin M., Pollack C., Venne R. Department of Economic and Social Affairs. – *The impact of Covid-19 on sport, physical activity and well-being and its effects on social development, No. 73.* Kättesaadav: https://www.un.org/development/desa/dspd/wp-content/uploads/sites/22/2020/05/PB_73.pdf, 04. aprill 2022
- Fernandes, N. (2020) *Economic effects of coronavirus outbreaks (COVID-19) on the world economy* Vol 2. 13. veebruar 2022
- Haldma, T., Listra E., Mullaste M. (2003) Aastaruande analüüs ja ettevõttesisene aruandlussüsteem. Tallinn: Raamatupidaja.ee. OÜ

Jackson J. K., Weiss M. A., Schwarzenberg A. B., Nelson R. M., Sutter K. M., Sutherland M. D. (2021) *Global Economic Effects of Covid-19*. Congressional research Service, 03. märts 2022.

Jalajalg AS 2018. majandusaasta aruanne (ettevõtte nimi muudetud juhatusel soovil)

Jalajalg AS 2019. majandusaasta aruanne (ettevõtte nimi muudetud)

Jalajalg AS 2020. majandusaasta aruanne (ettevõtte nimi muudetud)

What is coronavirus? (2022) Johns Hopkins Medicine. Kättesaadav:

<https://www.hopkinsmedicine.org/health/conditions-and-diseases/coronavirus>,
13.veebruar 2022

Keshky, M. El, S., Basyouni S. S., Sabban A. M. (2020) *Getting through Covid-19: The pandemic's impact on the psychology of sustainability, quality of life, and the glocal economy - Systematic review*. Frontiers of Psychology. Kättesaadav:

<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2020.585897/full>, 24. veebruar 2022

Kõomägi, M. (2006) Äriandus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Anai L., Bloom N., Bunn P., Mizen P., Oikonomou M., Smietanka P., ja Thwaites G. (2021) *Update: Which firms and industries have been most affected by Covid-19?* Economics Observatory. Kättesaadav: <https://www.economicsobservatory.com/update-which-firms-and-industries-have-been-most-affected-by-covid-19>, 2. märts 2022

Metsla, E., Torn E., Kajari M., Partasjuk A., Kaleta K., Murumets A., Engelbrecht K, et al. (2020). *Eesti Kulturismi ja Fitnessi Liidu, Eesti juhtivate spordiklubide ning treenerite ühispoordumine Eesri Vabariigi Valitsuse, Vabariigi valitsuse kriisikomisjoni ja Kultuuriministeeriumi ning Eesti töötukassa poole*. Kulturism.ee. Kättesaadav: <https://kulturism.ee/wp-content/uploads/2020/04/Eesti-Spordiklubide-%C3%BChisp%C3%B6%C3%B6rdumine-1.pdf>, 30. aprill 2022

MTÜ SK Reval-Sport 2018. majandusaasta aruanne.

MTÜ SK Reval-Sport 2019. majandusaasta aruanne.

MTÜ SK Reval-Sport 2020. majandusaasta aruanne.

- Pak, A., Adegboye O. A., Adekunle A. I., Rahman K. M., McBryde E. S., Eisen D. P. (2020) *Economic consequences of the Covid-19 outbreak: the need for epidemic preparedness*. *Frontiers in Public Health*. Kättesaadav: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpubh.2020.00241/full>, 05. märts 2022
- Partasjuk, A. (2016) *Reval-Sport 25*. tr. Tallinn: OÜ Brint Best Trükikoda.
- Pasquini, M. (2020) *Coronavirus Began Spreading Worldwide Late Last Year, Study Says*. Kättesaadav: <https://people.com/health/coronavirus-began-spreading-last-year/>, 04. veebruar 2022.
- Revalsport. (2022) *Reval-Sport*. <https://revalsport.ee/>, 15. märts 2022.
- Rünkla, J. (2003) *Ärianalüüs*. tr. Tallinn: Külim.
- Salvatore, D. (2021) *The U.S. and the world economy after covid-19*. Kättesaadav: <https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/S0161893821000296?token=AF0F61FA9C16B0F2C78D20EFEF3BF22E461ECE32A3C2E22961DEC86F6C55503B6400C483B5E40290BA89252DF2160C40&originRegion=eu-west-1&originCreation=20220107210312>, 04. veebruar 2022.
- Skinner, J., Smith A. (2021) *Covid-19: impacts and future challenges for the sport industry*. Kättesaadav: <https://researchfeatures.com/covid-19-impacts-future-challenges-sport-industry/>, 03. märts 2022.
- Tearu, A., Krumm E. (2005) *Ettevõtte finantsjuhtimine*. Tallinn: Pegasus.
- COVID-19 riskirühma vaksineerimine: juhend perearstidele*. (2021) Terviseamet. Kättesaadav: <https://www.medicum.ee/wp-content/uploads/2021/03/Riskir-hma-vaksineerimise-juhend-perearstidele-03.02.pdf>, 14. veebruar 2022.
- Koroonaviiruse andmestik*. Terviseamet. (2022) Kättesaadav: <https://www.terviseamet.ee/et/koroonaviirus/koroonaviiruse-andmestik>, 27.märts 2022
- Mis on koroonaviiruse haigus Covid-19*. Terviseamet. (2021) Kättesaadav: <https://www.terviseamet.ee/et/mis-covid-19>, 27. märts 2022

LISAD

Lisa 1. MTÜ SK Reval-Sport bilansi horisontaalanalüüs

BILANSS	2018	2019	2020	Muutus 201	Muutus	Muutus 2019	Muutus
Varad							
Käibevarad							
Raha	2 160 531	2 901 306	2 956 137	740 775	34%	54 831	2%
Nõuded ja ettemaksud	31 902	41 854	23 562	9 952	31%	-18 292	-44%
Kokku käibevara	2 192 433	2 943 160	2 979 699	750 727	34%	36 539	1%
Põhivara							
Nõuded ja ettemaksud							
Materiaalsed põhivarad	331 013	232 708	127 312	-98 305	-30%	-105 396	-45%
Kokku Põhivarad	331 013	232 708	127 312	-98 305	-30%	-105 396	-45%
Kokku varad	2 523 446	3 175 868	3 107 011	652 422	26%	-68 857	-2%
Kohustised ja netovara							
Kohustised							
Lühiajalised kohustised							
Laenukohustised	31 553	26 085	22 047	-5 468	-17%	-4 038	-15%
Võlad ja ettemaksud	226 354	231 370	162 854	5 016	2%	-68 516	-30%
Kokku lühiajalised kohustised	257 907	257 455	184 901	-452	-0,18%	-72 554	-28%
Pikaajalised kohustised							
Laenukohustised	31 705	5 616	952	-26 089	-82%	-4 664	-83%
Kokku pikaajalised kohustised	31 705	5 616	952	-26 089	-82%	-4 664	-83%
Kokku kohustised	289 612	263 071	185 853	-26 541	-9%	-77 218	-29%
Netovara							
Eelmiste perioodide akumulieeritud tu	1 618 283	2 233 834	2 912 797	615 551	38%	678 963	30%
aruandeaasta tulem	615 551	678 963	8 361	63 412	10%	-670 602	-99%
Omakapital	2 233 834	2 912 797	2 921 158	678 963	30%	8 361	0,29%
Kokku kohustised ja netovara	2 523 446	3 175 868	3 107 011	652 422	26%	-68 857	-2%

Lisa 2. Jalajalg AS bilansi horisontaalanalüüs

BILANSS	2018	2019	2020	Muutus 2018/2019	Muutus %	Muutus 2019/2020	Muutus %
VARAD							
Käibevara							
Raha ja pangakonto	40 325	18 790	8 675	-21 535	-53%	-10 115	-54%
Nõuded ja ettemaksed	200 586	242 058	192 983	41 472	21%	-49 075	-20%
Varud	279 755	211 437	236 975	-68 318	-24%	25 538	12%
Käibevara kokku	520 666	472 285	438 633	-48 381	-9%	-33 652	-7%
Põhivara							
Nõuded ja ettemaksed	7 194 003	10 081 943	13 820 861	2 887 940	40%	3 738 918	37%
Materiaalne põhivara	11 305 483	29 036 345	8 785 202	17 730 862	157%	-20 251 143	-70%
Immateriaalne põhivara	922 126	941 334	956 196	19 208	2%	14 862	2%
Põhivara kokku	19 421 612	40 059 622	51 671 271	20 638 010	106%	11 611 649	29%
Varad Kokku	19 942 278	40 531 907	52 109 904	20 589 629	103%	11 577 997	29%
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL							
Lühiajalised kohustised							
Võlakohustised	2 437 153	3 784 621	5 126 302	1 347 468	55%	1 341 681	35%
Võlad ja ettemaksed	2 292 875	1 642 158	2 082 578	-650 717	-28%	440 420	27%
Lühiajalised kohustised kokku	4 730 028	5 426 779	7 208 880	696 751	15%	1 782 101	33%
Pikaajalised kohustised							
Võlakohustised	5 805 085	21 219 243	31 085 814	15 414 158	266%	9 866 571	46%
Pikaajalised kohustised Kokku	5 805 085	21 219 243	31 085 814	15 414 158	266%	9 866 571	46%
Kohustised kokku	10 535 113	26 646 022	38 294 694	16 110 909	153%	11 648 672	44%
Omakapital							
Aktsiakapital	1 378 784	1 396 860	1 396 860	18 076	1%	0	0%
Kohustuslik reservkapital	132 525	132 525	132 525	0	0%	0	0%
Muud reservid	1 600 000	1 600 000	1 600 000	0	0%	0	0%
Jaotamata kasum	1 280 160	3 429 470	5 569 512	2 149 310	168%	2 140 042	62%
Aruandeaasta kasum	2 149 310	2 140 042	-70 675	-9 268	0%	-2 210 717	-103%
Omakapital kokku	9 407 165	13 885 885	13 815 210	4 478 720	48%	-70 675	-1%
Kohustised ja omakapital Kokku	19 942 278	40 531 907	52 109 904	20 589 629	103%	11 577 997	29%

Lisa 3. MTÜ SK Reval-Sport kasumiaruande horisontaalanalüüs

KASUMIARUANNE	2018	2019	2020	Muutus 2018/2019	Muutus %	Muutus 2019/2020	Muutus %
Tulu							
Liikmetelt saadud taud	2 861 847	2 943 483	2 074 145	81 636	3%	-869 338	-30%
Annetused ja toetused	169 441	167 389	206 869	-2 052	-1%	39 480	24%
Muud tulud	12 870	10 139	2 846	-2 731	-21%	-7 293	-72%
Kokku tulud	3 044 158	3 121 011	2 283 860	76 853	3%	-837 151	-27%
Kulud							
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-169 441	-167 389	-155 584	2 052	-1%	11 805	-7%
Jagatud annetused ja toetused	-10 390	-2 506	-1 168	7 884	-76%	1 338	-53%
Mitmesugused tegevuskulud	-1 391 734	-1 385 291	-1 405 832	6 443	0%	-20 541	1%
Tööjõukulud	-691 084	-718 205	-544 488	-27 121	4%	173 717	-24%
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-141 751	-131 000	-145 298	10 751	-8%	-14 298	11%
Muud kulud	-21 617	-35 570	-21 903	-13 953	65%	13 667	-38%
Kokku Kulud	-2 426 017	-2 439 961	-2 274 273	-13 944	1%	165 688	-7%
Põhitegevuse tulem	618 141	681 050	9 587	62 909	10%	-671 463	-99%
Intressitulud	577	0	0	-577	-100%	0	0%
Intressikulud	-3 167	-2 087	-1 226	1 080	-34%	861	-41%
Aruandeaasta tulem	615 551	678 963	8 361	63 412	10%	-670 602	-99%

Lisa 4. Jalajälg AS kasumiaruande horisontaalanalüüs

KASUMIARUANNE	2018	2019	2020	Muutus 2018/2019	Muutus %	Muutus 2019/2020	Muutus %
Müügitulu	16 383 431	17 911 445	13 909 463	1 528 014	9%	-4 001 982	-22%
Muud äritulud	195 694	225 488	1 018 505	29 794	15%	793 017	352%
Müüdnud kaubad, kasutatud materjalid ja teenused	-475 961	-496 116	-318 044	-20 155	4%	178 072	-36%
Mitmesugused tegevuskulud	-8 287 861	-6 459 583	-5 478 926	1 828 278	-22%	980 657	-15%
tööjõukulud	-3 660 611	-3 825 915	-3 375 081	-165 304	5%	450 834	-12%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-1 825 622	-4 542 022	-4 887 534	-2 716 400	149%	-345 512	8%
Muud ärikulud	-56 457	-84 625	-47 224	-28 168	50%	37 401	-44%
Ärikasum	2 272 613	2 728 672	821 159	456 059	20%	-1 907 513	-70%
Intressitulud ja kulud	100 963	129 141	211 412	28 178	28%	82 271	64%
Muud finantstulud ja kulud	-224 266	-717 771	-1 103 246	-493 505	220%	-385 475	54%
Finantstulud ja kulud Kokku	-123 303	-588 630	-891 834	-465 327	377%	-303 204	52%
Kasum enne tulumaksu	2 149 310	2 140 042	-70 675	-9 268	-0,4%	-2 210 717	-103%
Ettevõtte tulumaks	0	0	0	0		0	
Aruandeaasta puhaskasum	2 149 310	2 140 042	-70 675	-9 268	-0,4%	-2 210 717	-103%
Aruandeaasta koondkasum	2 149 310	2 140 042	-70 675	-9 268	-0,4%	-2 210 717	-103%

Lisa 5. MTÜ SK Reval-Sport bilansi vertikaalanalüüs

BILANSS	2018	2019	2020	2018	2019	2020	Muutus 18/19	Muutus 19/20
Varad								
Käibevarad								
Raha	2 160 531	2 901 306	2 956 137	86%	91%	95%	6%	4%
Nõuded ja ettemaksud	31 902	41 854	23 562	1%	1%	1%	0%	-1%
Kokku käibevara	2 192 433	2 943 160	2 979 699	87%	93%	96%	6%	3%
Põhivara								
Nõuded ja ettemaksud	0							
Materiaalsed põhivarad	331 013	232 708	127 312	13%	7%	4%	-6%	-3%
Kokku Põhivarad	331 013	232 708	127 312	13%	7%	4%	-6%	-3%
Kokku varad	2 523 446	3 175 868	3 107 011	100%	100%	100%	0%	0%
Kohustised ja netovara								
Kohustised								
Lühiajalised kohustised								
Laenukohustised	31 553	26 085	22 047	1%	1%	1%	0%	0%
Võlad ja ettemaksud	226 354	231 370	162 854	9%	7%	5%	-2%	-2%
Kokku lühiajalised kohustised	257 907	257 455	184 901	10%	8%	6%	-2%	-2%
Pikaajalised kohustised								
Laenukohustised	31 705	5 616	952	1%	0%	0%	-1%	0%
Kokku pikaajalised kohustised	31 705	5 616	952	1%	0%	0%	-1%	0%
Kokku kohustised	289 612	263 071	185 853	11%	8%	6%	-3%	-2%
Netovara								
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	1 618 283	2 233 834	2 912 797	64%	70%	94%	6%	23%
aruandeaasta tulem	615 551	678 963	8 361	24%	21%	0%	-3%	-21%
Kokku netovara	2 233 834	2 912 797	2 921 158	89%	92%	94%	3%	2%
Kokku kohustised ja netovara	2 523 446	3 175 868	3 107 011	100%	100%	100%	0%	0%

Lisa 6. Jalajalg AS bilansi vertikaalanalüüs

BILANSS	2018	2019	2020	2018	2019	2020	Muutus 18/19	Muutus 19/20
VARAD								
Käibevara								
Raha ja pangakonto	40 325	18 790	8 675	0%	0%	0%	0%	0%
Nõuded ja ettemaksud	200 586	242 058	192 983	1%	1%	0%	0%	0%
Varud	279 755	211 437	236 975	1%	1%	0%	-1%	0%
Käibevara kokku	520 666	472 285	438 633	3%	1%	1%	-1%	0%
Põhivara								
Nõuded ja ettemaksud	7 194 003	10 081 943	13 820 861	36%	25%	27%	-11%	2%
Materiaalne põhivara	11 305 483	29 036 345	8 785 202	57%	72%	17%	15%	-55%
Immateriaalne põhivara	922 126	941 334	28 109 012	5%	2%	54%	-2%	52%
Põhivara kokku	19 421 612	40 059 622	51 671 271	97%	99%	99%	1%	0%
Varad Kokku	19 942 278	40 531 907	52 109 904	100%	100%	100%	0%	0%
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL								
Lühiajalised kohustised								
Võlakohustised	2 437 153	3 784 621	5 126 302	12%	9%	10%	-3%	1%
Võlad ja ettemaksud	2 292 875	1 642 158	2 082 578	11%	4%	4%	-7%	0%
Lühiajalised kohustised kokku	4 730 028	5 426 779	7 208 880	24%	13%	14%	-10%	0%
Pikaajalised kohustised						0%	0%	0%
Võlakohustised	5 805 085	21 219 243	31 085 814	29%	52%	60%	23%	7%
Pikaajalised kohustised Kokku	5 805 085	21 219 243	31 085 814	29%	52%	60%	23%	7%
Kohustised kokku	10 535 113	26 646 022	38 294 694	53%	66%	73%	13%	8%
Omakapital								0%
Aktsiakapital	1 378 784	1 396 860	1 396 860	7%	3%	3%	-3%	-1%
Kohustuslik reservkapital	132 525	5 186 988	132 525	1%	13%	0%	12%	-13%
Muud reservid	1 600 000	132 525	1 600 000	8%	0%	3%	-8%	3%
Jaotamata kasum	1 280 160	1 600 000	5 569 512	6%	4%	11%	-2%	7%
Aruandeaasta kasum	2 149 310	3 429 270	-70 675	11%	8%	0%	-2%	-9%
Omakapital kokku	9 407 165	2 140 042	13 815 210	47%	5%	27%	-42%	21%
Kohustised ja omakapital Kokku	19 942 278	40 531 907	52 109 904	100%	100%	100%	0%	0%

Lisa 7. MTÜ SK Reval-Sport kasumiaruande vertikaalanalüüs

KASUMIARUANNE	2018	2019	2020	2018	2019	2020	Muutus 18/19	Muutus 19/20
Tulu								
Liikmetelt saadud taud	2 861 847	2 943 483	2 074 145	94%	94%	91%	0%	-3%
Annetused ja toetused	169 441	167 389	206 869	6%	5%	9%	0%	4%
Muud tulud	12 870	10 139	2 846	0%	0%	0%	0%	0%
Kokku tulud	3 044 158	3 121 011	2 283 860	100%	100%	100%	0%	0%
Kulud								
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-169 441	-167 389	-155 584	-6%	-5%	-7%	0%	-1%
Jagatud annetused ja toetused	-10 390	-2 506	-1 168	0%	0%	0%	0%	0%
Mitmesugused tegevuskulud	-1 391 734	-1 385 291	-1 405 832	-46%	-44%	-62%	1%	-17%
Tööjõukulud	-691 084	-718 205	-544 488	-23%	-23%	-24%	0%	-1%
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-141 751	-131 000	-145 298	-5%	-4%	-6%	0%	-2%
Muud kulud	-21 617	-35 570	-21 903	-1%	-1%	-1%	0%	0%
Kokku Kulud	-2 426 017	-2 439 961	-2 274 273	-80%	-78%	-100%	2%	-21%
Põhitegevuse tulem	618 141	681 050	9 587	20%	22%	0%	2%	-21%
Intrissitulud	577	0	0	0%	0%	0%	0%	0%
Intrissikulud	-3 167	-2 087	-1 226	0%	0%	0%	0%	0%
Aruandeaasta tulem	615 551	678 963	8 361	20%	22%	0%	2%	-21%

Lisa 8. Jalajälg AS kasumiaruande vertikaalanalüüs

KASUMIARUANNE	2018	2019	2020	2018	2019	2020	Muutus 18/19	Muutus 19/20
Müügitulu	16 383 431	17 911 445	13 909 463	100%	100%	100%	0%	0%
Muud äritulud	195 694	225 488	1 018 505	1%	1%	7%	0%	6%
Müüdud kaubad, kasutatud materjalid ja teenused	-475 961	-496 116	-318 044	-3%	-3%	-2%	0%	0%
Mitmesugused tegevuskulud	-8 287 861	-6 459 583	-5 478 926	-51%	-36%	-39%	15%	-3%
tööjõukulud	-3 660 611	-3 825 915	-3 375 081	-22%	-21%	-24%	1%	-3%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-1 825 622	-4 542 022	-4 887 534	-11%	-25%	-35%	-14%	-10%
Muud ärikulud	-56 457	-84 625	-47 224	0%	0%	0%	0%	0%
Ärikasum	2 272 613	2 728 672	821 159	14%	15%	6%	1%	-9%
Intressitulud ja kulud	100 963	129 141	211 412	1%	1%	2%	0%	1%
Muud finantstulud ja kulud	-224 266	-717 771	-1 103 246	-1%	-4%	-8%	-3%	-4%
Finantstulud ja kulud Kokku	-123 303	-588 630	-891 834	-1%	-3%	-6%	-3%	-3%
Kasum enne tulumaksu	2 149 310	2 140 042	-70 675	13%	12%	-1%	-1%	-12%
Ettevõtte tulumaks	0	0	0	0%	0%	0%	0%	0%
Aruandeaasta puhaskasum	2 149 310	2 140 042	-70 675	13%	12%	-1%	-1%	-12%
Aruandeaasta koondkasum	2 149 310	2 140 042	-70 675	13%	12%	-1%	-1%	-12%

Lisa 9. Suhtarvude valemid

Valemi nimetus	Valem
Likviidsussuhtarvud	
Lühivõlgade üldine kattekordaja (korda)	käibevara / lühiajalised kohustised
Kiire maksevalmiduse kordaja (korda)	(käibevara – varud – ettemaksed) / lühiajalised kohustised
Vahetu maksevalmiduse kordaja (korda)	(raha + turustatavad väärtpaberid) / lühiajalised kohustised
Puhaskäibekapital (eurot)	käibevara – lühiajalised kohustised
Rentaablus- ehk tasuvussuhtarvud	
Vara puhasrentaablus (%)	(puhaskasum / keskmine vara) × 100
Omakapitali puhasrentaablus (%)	(puhaskasum / keskmine omakapital) × 100
Müügitulu brutorentaablus (%)	(brutokasum / müügitulu) × 100
Müügitulu puhasrentaablus (%)	(puhaskasum / müügitulu) × 100
Toimimissuhtarvud	
Materiaalse põhivara tulusiduvus (korda aastas)	müügitulu / materiaalse põhivara keskmine maksumus
Vara tulusiduvus (korda aastas)	müügitulu / keskmine koguvara
Ostjate arvete käibevälde (päeva)	(keskmised nõuded ostjate vastu / müügitulu) × 360
Tarnijate arvete käibevälde (päeva)	(keskmised võlad tarnijatele / müüdüd kaupade kulu) × 360

Lisa 10. Lihtlitsents

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks¹ Mina Getter Annette Oja (sünnikuupäev: 03.12.1998)

1. annan Tallinna Tehnikaülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose Covid-19 mõju spordiettevõtete finantsseisundile ettevõtete Jalajalg AS ja MTÜ SK Reval-Sport näitel, mille juhendaja on Ester Vahtre

1.1 reprodutseerimiseks lõputöö säilitamise ja elektroonse avaldamise eesmärgil, sh TaITechi raamatukogu digikogusse lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

1.2 üldsusele kättesaadavaks tegemiseks TaITechi veebikeskkonna kaudu, sealhulgas TaITechi raamatukogu digikogu kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. Olen teadlik, et käesoleva lihtlitsentsi punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest ning muudest õigusaktidest tulenevaid õigusi. ¹Lihtlitsents ei kehti juurdepääsupiirangu kehtivuse ajal, välja arvatud ülikooli õigus lõputööd reprodutseerida üksnes säilitamise eesmärgil.

* Lihtlitsents ei kehti juurdepääsupiirangu kehtivuse ajal, välja arvatud ülikooli õigus lõputööd reprodutseerida üksnes säilitamise eesmärgil.